

**15 MG RITALIN MOET GENOEG ZIJN / ZIJLSTRA ZET
KWETSBARE STUDENT IN DE KOU / KOFFER MET PRIEM-
GETALLEN IS ZÓ 2011 / PSYCHOLOGIE STUDEREN?
EERST EVEN EEN TEST MAKEN!**

nummer 9 / jaargang 12 / 26 april 2012

VOX

Onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen

*Collegevoorzitter Gerard
Meijer met het promovendi-
zaalvoetbalteam van de
Nijmeegse afdeling
molecuul- en laserfysica
(eind jaren tachtig)*

DE NIEUWE AANVOERDER

Karaktervolle locaties

Studiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek

reserveringsbureau@fb.ru.nl

of bel: 024 - 361 58 25

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendaal

De ontmoetingsplek op de campus

www.ru.nl/facultyclub

facultyclub@fb.ru.nl

of bel: 024 - 361 59 79

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitstekend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

Rijksoverheid

Kom jij ons vertellen hoe we Nederland gaan inrichten?

Rijkswaterstaat zoekt trainees hbo+/wo.

Ga naar www.werkenvoornederland.nl/rwstrainee voor je eigen videosollicitatie.

www.werkenvoornederland.nl

Werken voor **Nederland**

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen

Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen

Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen

Tel. 024-3817161

 VALDIN
Van Peltlaan 4
6533 ZM Nijmegen
024-3556902
info@valdin.nl

Valdin All in!
3-gangen keuzediner
inclusief drank vanaf € 35,00 p.p.!!

Afstudeerbordel of promotiefeest?
www.valdin.nl

Academisch Schrijfcentrum Nijmegen

www.ru.nl/asn

Workshops voor medewerkers:

Academisch schrijven

Hoe krijg ik mijn studenten zover?

Vrijdag 11 mei

9.00-13.30 (incl. lunch)

Keynote: Prof. Cheryl Glenn

(Penn State University)

Meer info: www.ru.nl/asn

Radboud Universiteit Nijmegen

Taal *verbindt.*

Intensive Language Programmes

vijfdaagse taaltrainingen

volledig op maat

o.a. Engels, Duits, Spaans

en Nederlands

WWW.RADBOUDINTOLANGUAGES.NL

E: info@into.ru.nl

T: (024) 361 21 59

Radboud in'to Languages

Expertisecentrum voor taal en communicatie van de Radboud Universiteit Nijmegen

VOX NR. 9 04/2012 INHOUD

**P.10 / DE WEIGER-OUDER IN DRIE
PORTRETTE** / Zijlstra wil af van aanvullende beurs voor student met onvindbare of weigerachtige ouders.

P. 16 / INTERVIEW: GERARD MEIJER /
'Ik dacht zelf ook dat ik tot mijn pensioen bij het Fritz-Haber-Instituut zou blijven.'

P. 20 / PROFIEL: GERARD MEIJER /
Als je vraagt naar de nieuwe collegevoorzitter, valt binnen een minuut het woord 'gedrevenheid'.

**P. 26 / REPORTAGE: VERSLAGGEVER JOEP
AAN DE RITALIN /** 'Ik begin met woordjes stampen. Voel ik al iets?'

P. 32 / STUDENTEN AAN DE TEUGELS /
selectie aan de poort: 'Het studierendement zal wel verbeteren, maar krijg je ook betere artsen?'

**EN VERDER / P. 4 / NIEUWSFOTO / P. 6 / DIT WAS
APRIL / P. 8 / OPINIE / P. 19 / COLUMN PH-NEUTRAAL /
P. 31 / MEDEZEGGENSCHAP / P. 35 / COLUMN STUDENT /
P. 36 / CULTUUR / P. 38 / VOX CAMPUS / P. 40 / BLIND
DATE**

DE GOUDVIS IS TE SNEL VOOR DE KREEFTEN

P.14 / **KAMERGEHEIMEN**

P.10

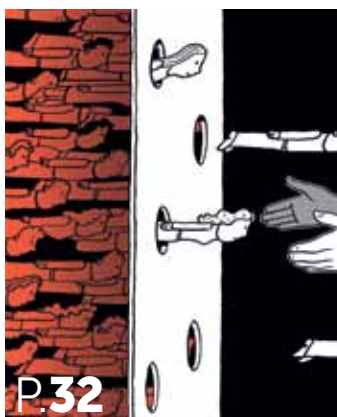
P.16

P.20

P.26

P.32

Foto cover: v.l.n.r. (met promotiedatum aan de Universiteit in Nijmegen tussen haakjes): Ben Zuidberg (13.10.1977); Paul Uijt de Haag (22.11.1990); Peter Verhoeven (23.2.1989); Hans Sauren (begin jaren negentig aan de LUW, bij Dane Bicanic, gepromoveerd); Gerard Meijer (6.10.1988); John Holtkamp (electro-technicus; inmiddels overleden); Dane Bicanic (20.12.1978), keeper, op handen gedragen.
Bron: privécollectie Gerard Meijer

RE D A C T I O N E E L

PILLEN

De printer print niet meer. Waar is nieuwe toner? Telefoon. Wanneer de deadline is voor een ingezonden brief. Alweer mail. De illustratie van Marjolein is binnen. Redactievergadering. Overleg met de fotograaf. Nieuwe freelancer ontvangen. Koffie geknoeid. Iemand een doekje?

Op sommige dagen is het godsonmogelijk een stukje te tikken op de redactie van Vox. Maar mijn interview met collegevoorzitter Gerard Meijer moet toch echt af! Dan staat student en freelancer Joep aan mijn bureau. Of hij eens Ritalin zal proberen. Voor een repo. Hij wil het adhd-medicijn slikken omdat ze door studenten veel gebruikt worden. Je concentratievermogen schijnt ervan te verbeteren. 'Ja!' zeg ik gretig. We betrekken er een deskundige bij. Doen een test. En wat blijkt? Lees zelf maar, op pagina 26. Gerard Meijer was op tijd af, zonder pillen. In deze Vox legt hij uit wat niemand snapt: dat hij Berlijn verruult voor Nijmegen. Dat hij geen tabletjes nodig heeft, mag blijken uit het profiel dat collega Paul over hem schreef. Collega's en vrienden vertellen over zijn onuitputtelijke drive en motivatie. Of misschien gebruikt Meijer stiekem al jaren...
Wacht, telefoon.

Annemarie Haverkamp
Hoofdredacteur

ESBHU UNIVERSITY HIJUMBEAN

Diploma 3rd Prize
International Conference of
Young Scientists 2012
19th of April - 21st of April

This certificate hereby acknowledges that
Vialdy Jovva Pattiradjaja
has won 3rd prize in the category of Life Sciences
at the XXVth International Conference of
Scientists 2012 in the Netherlands.

ICYS

ICYS
Vialdy Jovva Pattiradjaja
Participant

ICYS

ICYS

TIENTALLEN JONGE BOLLEBOZEN VAN ALLERLEI NATIONALITEITEN BEZOCHTEN EIND APRIL DE CAMPUS. ZE DEDEN MEE AAN DE INTERNATIONAL CONFERENCE OF YOUNG SCIENTISTS (ICYS) EN STREDEN OM DE EER ZICH DE **BESTE JONGE BETAONDERZOEKER** TER WERELD TE MOGEN NOEMEN. OP DE FOTO SCHOLIEREN UIT INDONESIA. ZIJ WONNEN DE DERDE PRIJS.

Foto: Niek Wolfkamp

DIT WAS APRIL

VOLGENS PAUL VAN DEN BROEK

VAKER DAN ME LIEF IS, VALT DEZE MAAND HET WOORD REPUTATIE. HET GEVAL WIL DAT DEZE UNIVERSITEIT HET GEWELDIG DOET, MAAR DAT DE BUITENWACHT HET ONVOLDOENDE ZIET. EN WAT DAAR DAN AAN TE DOEN? DAAR WIL IK NORMAAL GESPROKEN DAG EN NACHT OVER MEEDENKEN, MAAR NU EVEN NIET. TENMINSTE NIET IN DE BETEKENIS DIE DE BESTUURDERS AAN HET BEGRIP GEVEN. REPUTATIE RIEKT ME TE VEEL NAAR HET **OPPOETSEN VAN EEN KRAKKEMIKKIG CARROSSERIE**. MOOI WORDT HET WELLICHT, MAAR GOED NOOIT. MIJ VALT DE EENVOUDIGE GEDACHTE IN DAT WIE HET GOEDE DOET, HET GOEDE ONTMOET. MAAR DAT NU JUIST DE BESTUURDERS VAN DE UNIVERSITEIT HET OP DIT PUNT LATEN AFWETEN. OP MIJN BUREAU LIGGEN VIER MAPJES MET ONDERWERPEN DIE HOPELIJK TOT EEN

ARTIKEL IN DIT BLAD ZULLEN LEIDEN EN DIE ME VIER KEER **HET SCHAAMROOD OP DE KAKEN** BEZORGEN OVER DEZE UNIVERSITEIT. OVER HOOGLERAAR ROOS VONK DIE VANWEGE EEN ONBENULLIGE UITGLIJER IN DE NASLEEP VAN DE FRAUDEZAAK-STAPEL WERD BLOOTGESTELD AAN EEN ONDERZOEK NAAR HAAR INTEGRITEIT, MET EEN GOLF VAN NEGATIEVE PUBLICITEIT – OOK VOOR DE UNIVERSITEIT – TOT GEVOLG. EN OVER HET LOT VAN DE VOORMALIG BANENPOOLERS DIE DE AFGELOPEN JAREN HUN DIENSTEN GAVEN AAN DEZE UNIVERSITEIT, MAAR NU DE SUBSIDIE OP HUN BAAN WEGVALT DOOR DIEZELFDE UNIVERSITEIT VOOR HUN DIENSTEN WORDEN BEDANKT EN MET WERKLOOSHEID WORDEN BEDREIGD. EN OVER WETENSCHAPPERS DIE LEVEN ONDER DICTATORIALE OMSTANDIGHEDEN EN DIE

DANKZIJ EEN MOOI PROJECT ONDERDAK KUNNEN KRIJGEN IN ONDER MEER NEDERLANDSE UNIVERSITEITEN. TWAALF UNIVERSITEITEN IN NEDERLAND HEBBEN INMIDDELS DIE GASTVRIJHEID BETOOND, MAAR NIJMEGEN NOG NIET. HET LAATSTE MAPJE OVMAT VERHALEN VAN GEKORTWIEKTE WERKNEMERS, SOMS LETTERLIJK ZIEK GEWORDEN VAN HUN WERK. GEEF DE GEKNAKTE WERKNEMERS DE VRIJHEID DIE ZE TOEKOMT, BIED EEN BEDREIGD WETENSCHAPPER EEN VEILIGE HAVEN, BEHOED HET HANDJEVOL TROUWE BANENPOOLERS VOOR WERKLOOSHEID EN STEL ALLEEN EEN ONDERZOEK IN NAAR INTEGRITEIT ALS DIE WERKELIJK IN HET GEDING IS. IK BELOOF ER VIER KEER **POSITIEF OVER TE BERICHTEN** – DE REPUTATIE GAAT ER ZO ALLICHT OP VOORUIT.

5.148

Zoveel flesjes water neemt de organisatie van de Batavierenrace in de nacht van vrijdag 27 op zaterdag 28 april mee om de deelnemers te voorzien van vocht. De flesjes gaan mee in 40 organisatiebusjes. De organisatie bestaat uit 10 man, 5 van de universiteit Twente, 5 van de Radboud Universiteit. Er zijn 80 vaste medewerkers. In totaal rijden meer dan 400 busjes door de nacht. De busjes vervoeren 350 teams die een lopers-totaal vormen van 8750 man/vrouw. De route van Nijmegen naar Enschede telt 174,1 kilometer, verdeeld over 25 etappes. 600 vrijwilligers leiden de estafetteploeg in goede banen. Er rijden 150 motorbegeleiders mee. De Batavierenrace wordt dit jaar voor de 40ste keer gehouden. Het startschot klinkt om exact 00.00 uur bij het Sportcentrum.

BOVEN HET MAAIVELD

Thijs van Reekum

Vierdejaars filosofiestudent Thijs van Reekum (24) is benoemd tot voorzitter van de landelijke studentenorganisatie Interstedelijk Studenten Overleg (ISO). ISO is, samen met de LSVb, een van de twee grote landelijke organisaties die opkomen voor de belangen van studenten.

Dat op de dag van Van Reekums benoeming het Catshuisberaad mislukte, betekent dat Van Reekum een rumoerige periode voor de kiezen krijgt. Hij is er klaar voor. "De kans om echt wat voor elkaar te krijgen is enorm vergroot. Er komen verkiezingen, er worden nieuwe verkiezingsprogramma's geschreven. Wij gaan proberen daar invloed op uit te oefenen."

Van Reekum is een bekende naam in de wereld van de Nijmeegse studentmedezeggenschap. Vorig jaar was hij lijsttrekker en vervolgens fractievoorzitter van studentenraadfractie Siam. Siam is ook aangesloten bij het ISO. Daarnaast is Van Reekum politiek actief als onderwijswoordvoerder van de Jonge Democraten, de jeugdafdeling van D66. Met zo'n cv was de benoeming vast appeltje-eitje. "Ik was vol vertrouwen, maar het is nooit een gelopen race. Ik wist wat me te wachten stond en heb mijn bestuur en onze plannen blijkbaar naar ieders tevredenheid verdedigd."

GETWEET

Jos van den Broek @JosvdB Goede zaak dat koffie in de #ub @RUNijmegen goedkoper is geworden. Heb je na je studie toch nog iets aan AKKuraatd. #onverwacht #linkserackers

'WAT IS EEN MENSELIJKE EIGENSCHAP? MOETEN WE ONS AFVRAGEN OF DIEREN MISSCHIEN OOK DE NEIGING HEBBEN OM DE SNELHEIDSLIMIET TE OVERSCHRIJDEN OF DE FISCUS TE TILLEN?'

Filosoof **René ten Bosch** in *NRC Handelsblad* over de vraag of er in dieren iets menselijks schuilt. Hebben dieren een ziel? Hebben mensen eigenlijk wel een ziel? "Nee", zegt Ten Bosch.

RANKING THE NEWS

Meest opvallende en besproken nieuwsberichten van www.ru.nl/nieuws in april

1. "TEGEN SOMMIGE DINGEN MOET JE GEWOON NEE ZEGGEN"

Rector magnificus Bas Kortmann bezocht de medische faculteit voor een informele lunchdiscussie. In de vorm van het televisieprogramma *Kwestie van Kiezen* werd hij aan de tand gevoeld over onder meer de kabinetsplannen voor het hoger onderwijs. Kortmann twijfelde eraan of de universiteiten zich wel hard genoeg tegen die plannen hebben uitgesproken. "Soms moet je gewoon *nee* zeggen."

2. NAAST SELECTIE OOK REFLECTIE AAN DE POORT

Aanstaande studenten die naar verwachting een verkeerde studiekeuze maken, krijgen een uitnodiging voor een indringend gesprek met de opleiding. "Is het hbo niet beter voor jou?" Via een vragenlijst die aanstaande studenten moeten beantwoorden, vindt er een evaluatie plaats. Ben je van plan maar twintig uur te gaan studeren en heb je nog nooit informatie opgevraagd? Grote kans dat je als risicostudent wordt bestempeld en langs moet komen voor een bezinningsgesprek.

3. DEFINITIEF GEEN BIER VÓÓR HALF VIER

Het college van bestuur heeft tijdens de universitaire gemeenschappelijke vergadering *bier-gate* definitief afgesloten. Het blijft zoals het is: geen bier vóór half vier. Enkele weken geleden leek de deur op een kier te gaan toen het Cultuurcafé korte tijd al vóór half vier bier serveerde, maar de actie werd teruggedraaid. USR-lid Mark Buck had het college schriftelijk gevraagd om nog eens naar de "geen bier vóór half vier regeling" uit 1996 te kijken.

4. APENVRIENDEN BLIJ MET RADBOD UNIVERSITEIT

De Anti Dierproeven Coalitie is 'absoluut tevreden' met een nieuwe maatregel die proefdieronderzoek met apen terugdringt. De universiteit maakte bekend een nieuwe commissie in te stellen die onderzoeksvoorstellen vooraf beoordeelt. Alleen als de commissie overtuigd is van de absolute noodzaak, kan er nog op apen onderzoek verricht worden.

5. LEIJKE STADSPUIST WORDT STUDENTENCOMPLEX

Eindelijk gaat het tegen de vlakte: het complex op de hoek van Plein '44 en de Bloemerstraat. Het voormalige pand van bioscoop Luxor – nu deels verhuurd aan Intersport – wordt omgetoverd tot studentencomplex. Projectontwikkelaar Ton Hendriks is het brein achter de nieuwbouw. Het complex biedt straks ruimte aan 145 huurappartementen, winkels op de begane grond en in de kelder mogelijk een discotheek.

WAARVAN AKTE

FRISSE BLIK

Externe experts geven een frisse blik op actuele kwesties op de Radboud Universiteit.

Managers en teamleiders op de universiteit krijgen een iPad. Dat maakt productief vergaderen makkelijker en levert een flinke besparing op qua papiergebruik, is de redenering. Maar in de wandelgangen, achter de rug van de baas, wordt gegniffeld. Fijne bezuinigingsmaatregel. Krijgen gewone werknemers binnenkort ook zo'n cadeautje?

Is zo'n tablet nu nuttig of niet? We vroegen het Hayke Veldman, voorzitter van de Nijmeegse VVD-gemeenteraadsfractie. De Nijmeegse gemeenteraad experimenteerde eind 2010 met digitaal vergaderen en voerde het in 2011 in (op vrijwillige basis, wie papier wil ontvangen krijgt papier). Inmiddels werken ze dus al ruim een jaar met de iPad. "Het bevalt mij goed", zegt Veldman. "Allereerst omdat je op ieder moment alle stukken bij de hand hebt. Je kunt ieder verloren uurtje gebruiken om stukken te lezen. Dat is makkelijk tijdens vergaderingen: stukken van drie maanden oud zijn snel terug te vinden." Daarnaast maakt de tablet het simpel

om even wat op te zoeken. Veldman: "De hoeveelheid informatie die je tot je beschikking hebt, wordt veel groter."

Verandert het gebruik van tablets de dynamiek van het debat? Is het niet zo dat iedereen naar een schermje zit te loeren? Veldman: "Dat valt mee, daar merk ik niets van. Er zal vast naar een inkomend mailtje gekeken worden en er wordt wel getwitterd tijdens vergaderingen, maar dat ervaar ik niet als hinderlijk."

2-0 voor de tablet dus. Maar dan de hamvraag. Wordt er nou ook echt minder papier gebruikt en is de tablet daardoor kostenbesparend? Veldman: "Ik kan alleen voor mijn fractie spreken, maar wij gebruiken substantieel minder papier. Vooraf is uitgerekend dat de tablet binnen drie tot vier jaar is terugverdiend en ik heb geen reden daar aan te twijfelen. Ik denk zelfs dat we meer kunnen besparen: de raad gaat ervan uit dat we de apparaten in drie jaar afschrijven, maar volgens mij kunnen we hem langer gebruiken. Directe winst.'

OPINIE

**OOK EEN OPINIE? STUUR 'M
NAAR REDACTIE@VOX.RU.NL**

DE REDACTIE HEEFT HET RECHT DE BRIEF IN TE KORTEN

DEELTIJD RECHTEN MOET BLIJVEN

ONLANGS HEBBEN 68 DEELTIJDSTUDENTEN RECHTSGELEERDHEID IN EEN OPEN BRIEF AAN HET CVB VAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT GEPLEIT VOOR TOEGANKELIJK DEELTIJDONDERWIJS. NU DE REGERING GEEN GELD MEER OVER HEEFT VOOR DEELTIJDSTUDIES, IS EEN STANDPUNT VAN DE UNIVERSITEIT DRINGEND NODIG, VINDT **TISTA BOBBINK-KAPER**, DEELTIJDSTUDENT NEDERLANDS RECHT.

Deeltijdstudenten nemen op de universiteit een bijzondere positie in: zij werken meestal naast hun studie of maken de overstap naar ander werk. In elk geval betalen zij hun studie zelf. Hoe schaars goed deeltijdonderwijs is geworden, blijkt wel uit de afstanden die deze studenten willen afleggen: ze komen uit Maastricht, Enschede en Den Helder!

Toch is, door de dreiging van de langstudeerboete en torenhoog collegegeld voor een tweede studie, de inschrijving voor de rechtenstudie voor het huidige studiejaar flink teruggelopen, tot slechts zes aanmeldingen.

De deeltijdstudie rechten heeft een traditie van compact, uitstekend en betaalbaar onderwijs. Zodra regeringswolven samenpakten, heeft de faculteit gewerkt aan een nieuwe vorm van onderwijs, die in de huidige tijd kan voortbestaan. Ook het bestuur van onze universiteit lijkt dit initiatief te ondersteunen.

De studie rechten neemt tussen andere studies een bijzondere plaats in. Het recht is de neerslag van het collectieve geweten van onze samenleving. Het opent alle regionen en uithoeken van onze samenleving, omdat die nu eenmaal geregeld worden door het recht. Het recht staat ook aan de basis van onze democratie en is daarom een stevige peiler in tijden

van populistische onrust en willekeur door de overheid. De studie brengt belangrijke maatschappelijke en sociale waarden over aan juristen die straks in het recht of de politiek werkzaam zullen zijn.

De Radboud Universiteit heeft een unieke, meer onafhankelijke positie, die uitstekend tot uitdrukking komt in de keuze voor een deeltijdopleiding van bijzondere maatschappelijk waarde.

BIER VÓÓR HALF VIER

STUDENTEN KUNNEN ZELF WEL BEPALEN OF ZE VOOR HALF VIER 'S MIDDAGS EEN BIERTJE KUNNEN DRINKEN, BETOGEN **MARK BUCK** EN **MART WATERVAL** VAN DE FRACTIE ASAP IN DE USR

Enkele weken geleden werd de campus verblijd met een heerlijk lentezonnetje en steeg de temperatuur bijna tot zomerse waarden. Veel studenten en medewerkers besloten daarom 's middags naar het terras van het Cultuurcafé te gaan. Logisch dat het Cultuurcafé daarop besloot om schenktijden van alcohol te vervroegen: normaal gesproken mag er vóór half vier immers geen alcohol worden geschonken.

Het ging niet onopgemerkt voorbij. Tientallen mensen genoten van een fris biertje op het terras van het Cultuurcafé. Studentenwebsite *Nultweevier.nl* schreef vervolgens een bericht over de soepele schenktijden. Jammer genoeg ging ook dat nieuwsbericht niet onopgemerkt voorbij, zodat het soepele schenkbeleid binnen *no time* verleden tijd was. Geen bier vóór half vier.

Op een academische instelling die poogt vrije, kritische en weldenkende academici op te leiden die zelfstandig en beredeneerd keuzes kunnen maken, is de beperking van de schenktijden een onnodig signaal. Worden de studenten, die – naar een citaat van rector Kortmann – ‘een nieuwe kritische elite’ moeten vormen, niet vertrouwd? Bovendien neigt de maatregel naar hypocrisie, omdat de universitaire gemeenschap veel borrels kent. Sterker nog: op de nieuwjaarsreceptie werd al rond het middaguur champagne geschonken.

De Radboud Universiteit zou er daarom goed aan doen om deze betuttelende maatregel zo snel mogelijk af te schaffen. Deze druist namelijk in tegen de academische kernwaarde van vrijheid en insinueert dat de weldenkende academi-ci, die door de universiteit worden opgeleid, niet met alcohol kunnen omgaan.

OOK ONLINE ONAFHANKELIJK NIEUWS

NAAST EEN ONAFHANKELIJK MAGAZINE, ZOU ER OOK EEN ONAFHANKELIJK ONLINE NIEUWSPLATFORM MOETEN ZIJN OP DE UNIVERSITEIT. DE EVALUATIE VAN HET HUIDIGE PLATFORM LAAT OP ZICH WACHTEN, MAAR DAT BETEKENT NIET DAT DE STRIJD IS OPgegeven, ZEGT **SIMONE ENDERT**, LID VAN DE UNIVERSITAIRE STUDENTENRAAD EN FRACTIEVOORZITTER VAN AKKURAATD.

Iedereen op deze universiteit kent Vox: het universiteitsblad dat één keer per maand in de bakken ligt. Hierin mag de redactie schrijven wat zij wil. Onafhankelijk en journalistiek? Ja, op papier wel, digitaal is dat helaas een ander verhaal. Eind 2010 hebben de Ondernemingsraad en de Universitaire Studentenraad verhitte discussies gevoerd met het college van bestuur. De papieren Vox mocht door bezuinigingen niet langer

**'GEEN BIER VOOR
HALF VIER? DIE
BETUTTELENDE
MAATREGEL MOET
DE UNIVERSITEIT
ZO SNEL MOGE-
LIJK AFSCHAFFEN'**

CAMPUSDICHTER

STRAND.

Maartje en ik mijmeren over het strand
we waaien een beetje mee met de wind
en lopen in onze gedachten hand in hand.

af en toe stoppen we
om met onze tenen
rondjes te draaien in het natte zand.
de volle tassen leggen we naast ons neer.

we zijn op weg naar het strandhuisje
dat we hebben gehoord voor de zomer.
- kopen leek ons vooralsnog geen goed idee,
'dat is zo definitief' knikten we tegelijkertijd.

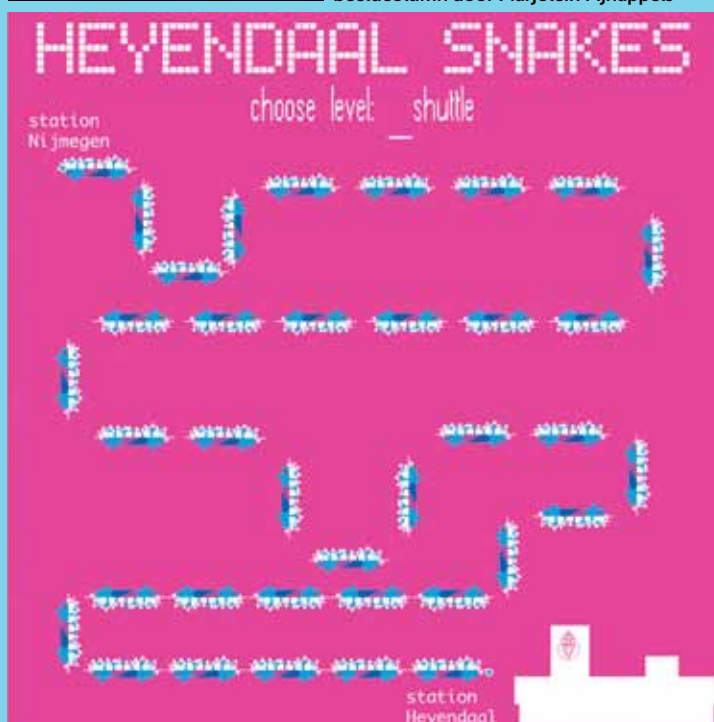
vanuit de verte rent een golden retriever
ons tegemoet
hij heeft een stuk wrakhout in zijn mond
dat wij niet hebben gegooid.

Joep aan den Boom, campusdichter en student filosofie

STUDIO LAKMOES

beeldcolumn door Marjolein Pijnappels

eens per twee weken, maar slechts eens per maand uitkomen. In ruil daarvoor zou er wel geïnvesteerd worden in een online nieuwsplatform. Dat klinkt – in een samenleving die grotendeels digitaal georiënteerd is – als een redelijk alternatief.

Helaas, de werkelijkheid bleek anders. Van een onafhankelijk platform was geen sprake. Uit protest legde de redactieraad van Vox al in oktober 2010 haar functie neer. De USR startte een grootschalige petitie en voerde felle debatten. Ondanks deze inspanningen, kwam er een einde aan een onafhankelijk digitaal nieuwsplatform. Voxlog werd ru.nl/nieuws, dat onder de verantwoordelijkheid van het hoofd communicatie kwam. Het CvB bemoeit zich met wat daar wel en niet geplaatst mag worden. Een artikel over dierenactivisme en berichten over de kwestie Vonk, mochten bijvoorbeeld niet gepubliceerd worden. Bovendien zijn de berichten inmiddels via RadboudNet achter slot en grendel geplaatst. Enkel te lezen door studenten en medewerkers van onze universiteit. Juist een journalistieke redactie houdt de universitaire gemeenschap op de hoogte van ontwikkelingen en besluiten op onze universiteit. Onafhankelijkheid is daarvoor een vereiste. De evaluatie van de huidige situatie, die eerst eind 2011 zou plaatsvinden, moet nog komen. Zodra we die evaluatie met de nieuwe collegevoorzitter bespreken, zullen de AKKURAAD-fractieleden zich er nogmaals voor inzetten dat onze universiteit online een onafhankelijk nieuwsplatform heeft. Daar is onze universitaire gemeenschap bij gebaat.

COLOFON

Vox is het maandelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie-adres: Comeniuslaan 6.
Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen.
Tel: 024-3612112.
Fax: 024-3612874.
E-mail: redactie@vox.ru.nl.
www.ru.nl/nieuws

Redactie: Paul van den Broek, Bregje Cobussen, Annemarie Haverkamp (hoofdredacteur), Mark Merks (nieuwscoördinator), Helene Seevinck (eindredacteur), Martine Zuidweg

Beeldredactie: Dick van Aalst, José Koot

Medewerkers: Erik Arends, Joep aan den Boom, Roel van der Heijden, Sjoerd Huismans, Mathieu Janssen, Anne Lozeman, Pieter Nabbe, Timo Pisart, Freek Turlings, Eva-Marijn de Vries, Ron Welters, Francien van Zetten
Columnisten: Lieke von Berg, PH-neutraal

Fotografie: Bert Beelen, Duncan de Fey, Erik van 't Hullenaar, Gerard Verschooten

Illustraties: Merlijn Draisma, Miesjel van Gerwen, Ton Meijer (graphics), Roel Venderbosch, Studio Lakmoes

Vormgeving en opmaak: Nies en Partners bno, Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.com. Redactie Vox 024-3612112, advertentie@vox.ru.nl.

Abonnementen: Personeelsleden, studenten: €25,- o.v.v. student- of personeelsnummer. Overigen: €35,- over te maken op ING-Bank 1363505 t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen

Adreswijzigingen: Abonnementenadministratie Vox, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen, tel: 024 - 3615984

Druk: MediaCenter Rotterdam

Vox Campus

Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@vox.ru.nl

De volgende Vox verschijnt op 24 mei 2012.

STUDEREN ZOND

Tekst: Bregje Cobussen / Fotografie: Dick van Aalst

Stel: je ouders zijn onvindbaar. Of ze weigeren mee te betalen aan je studie. Nu heb je dan recht op een aanvullende beurs, maar als het aan staatssecretaris Halbe Zijlstra ligt, valt dat recht straks weg. Hoe kom je dan rond? "Zijlstra zet een groep kwetsbare studenten aan de kant. Een walgelijk plan."

Deze week zou het wetsvoorstel Studeren is Investeren worden besproken in de Tweede Kamer. Dat is vanwege het vallen van het kabinet uitgesteld. Onderdeel van het wetsvoorstel is een zogenaamde vereenvoudiging van de regeling rondom studiefinanciering: het afschaffen van de regeling die het voor studenten met weigerachtige of onvindbare ouders mogelijk maakt om een aanvullende beurs te ontvangen.

ER STEUN

“HET IS TOCH NIET MIJN SCHULD?”

Isha Crossley (21) is derdejaars geneeskunde. Haar vader is onvindbaar.

“Ik was dertien toen mijn ouders uit elkaar gingen. Mijn vader had problemen, waardoor het contact niet goed verliep. Er waren een paar vervelende voorvallen, waarna ik besloot het contact helemaal te verbreken. Hij begreep dat niet. Was boos. Kwam tijdens schooluren naar mijn klas om verhaal te halen. Het liep zo uit de hand dat ik aangifte tegen hem heb gedaan. Daarna liet hij me met rust. Een paar jaar later, in 2007, is hij verhuisd. Terug naar Engeland, waar hij vandaan komt, heb ik gehoord. Ik heb nog twee keer een kaartje van hem gehad.

Toen ik ging studeren heb ik een aanvullende beurs aangevraagd. Mijn moeder verdient niet genoeg om mijn studie financieel te ondersteunen. En waar mijn vader is, dat weet ik niet. Hij heeft geen contactgegevens achtergelaten toen hij vertrok. Zelfs zijn advocaat weet niet waar hij is. Hij is officieel onvindbaar. Ik weet eigenlijk niet eens of hij nog leeft.

Mijn vader moest dus buiten beschouwing worden gelaten bij het bepalen of ik in aanmerking kwam voor een aanvullende beurs. Daarvoor moest ik verklaren dat ik geen contact met hem

heb. Per brief. En mijn moeder ook en daarna nog een onafhankelijke derde persoon. Dat werd de huisarts. Na acht maanden bepaalde de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) dat ik recht had op de maximale aanvulling.

Dat de overheid de studiefinanciering in de master wil afschaffen, dat begrijp ik wel. Er moet nu eenmaal bezuinigd worden. Hoewel ik het niet eerlijk vind dat studenten met een meerjarige master, zoals ik, extra hard getroffen worden. Maar dat de overheid van plan is om de aanvullende beurs voor studenten met weigerachtige of onvindbare ouders af te schaffen, dat snap ik niet. De regel is toch dat als het inkomen van je ouders beneden een bepaalde grens is, je recht hebt op een aanvullende beurs? Het is toch niet mijn schuld dat mijn vader onvindbaar is? Waarom word ik daar dan voor gestraft? ‘Om de regels te vereenvoudigen,’ lees ik dan. Omdat situaties zoals die van mij zo ingewikkeld zijn en per geval beoordeeld moeten worden. Dat zou te moeilijk zijn. Maar daar kan ik toch niks aan doen? Dat ik moet boeten voor mijn ingewikkelde thuissituatie, dat vind ik onbegrijpelijk.

Ik hoef nu niet te lenen. Mijn moeder betaalt mijn studieboeken. De rest kan ik, met mijn basisbeurs, aanvullende beurs en een bijbaantje, nét bekostigen. Als ik volgend jaar coschappen ga lopen en geen tijd meer heb om bij te werken zal dat niet meer gaan.”

In Nederland maken nu zo'n 14.000 studenten gebruik van die regeling. Ongeveer de helft van deze groep studeert aan een mbo, de andere helft in het hoger onderwijs. Van deze studenten is officieel vastgesteld dat zij een ernstig verstoorde relatie met hun ouders hebben, waardoor die buiten beschouwing worden gelaten bij het bepalen van hun recht op een aanvullende beurs. Maar dat kan in de toekomst niet meer, als dit wetsvoorstel wordt aangenomen.

Het college van bestuur van de Radboud Universiteit is bezorgd. Daarom vroeg het college, na aandringen van studentenfractie AKKU-raatd, in een brief aan de Vereniging van

Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) om in Den Haag te lobbyen tegen dit onderdeel van het wetsvoorstel. "Het afschaffen van deze regeling raakt een kwetsbare groep studenten extra hard. Het gaat daarbij onder meer om studenten waarbij de relatie met de ouders duurzaam ontwricht is, onder andere als gevolg van een situatie van misbruik, mishandeling of verwaarlozing. Het valt te prijzen dat deze studenten zichzelf door middel van een opleiding een nieuwe toekomst willen geven. De overheid zou de extra steun die zij thans aan deze studenten biedt, in stand moeten houden."

Ook Simone Endert, fractieleider van AKKU-raatd, maakt zich grote zorgen over Zijlstra's wetsvoorstel. Endert: "Ik heb de indruk dat veel mensen niet goed in de gaten hebben wat de term 'weigerachtig of onvindbaar' inhoudt. Het is ook een wat vage omschrijving. Maar voor alle duidelijkheid: als officieel wordt vastgesteld dat een student weigerachtig of onvindbare ouders heeft, dan betekent dat dat de relatie tussen ouders en kind ernstig is verstoord. Dat er hele nare en heftige dingen zijn gebeurd. Dit is dus een kwetsbare groep studenten, die vaak niet veel mensen heeft om op terug te vallen. En Zijlstra wil die groep in de kou te zetten. Ik vind dat een walgelijk plan."

"MIJN VADER VINDT MIJ EEN PROFITEUR"

R. (23) is tweedejaars rechten. Ze heeft geen contact met haar vader.

"Het huwelijk van mijn ouders was niet goed. Er was veel ruzie. Mijn vader had psychische problemen. Hij had in zijn jeugd te maken gehad met fysiek geweld in zijn gezin en kampte bovendien met een alcoholverslaving. Hij kon erg egocentrisch zijn.

Mijn vader vertrok toen ik tien was. Hij was niet mijn biologische vader, die heeft mij nooit erkend. Na zijn vertrek heeft mijn vader grote schulden gemaakt. Nog voor de scheiding rond was. Omdat mijn ouders in gemeenschap van goederen waren getrouwd, moest mijn moeder officieel de helft van zijn schulden dragen als ze aanspraak wilde maken op alimentatie. Daar heeft ze vanaf gezien. Van een kale kip valt immers niet te plukken.

Na de scheiding had ik een paar maanden geen contact met mijn vader, maar al vrij snel heb ik dat hersteld. Eens in de paar weken logeerde ik een weekend bij hem. Hij zei dan vaak hele nare dingen over mijn moeder.

Ik deed in die tijd aan paardrijden. Er was een ponykamp waar ik dolgraag naartoe wilde. Mijn moeder kon het niet betalen, dus vroeg ik mijn vader om dat te doen. Ik kreeg een brief van hem, waarin hij me een opportunist noemde. Ik was twaalf en moest aan mijn moeder vragen wat dat was. Later schreef hij me nog eens. Hij noemde me een profiteur en wilde pas weer contact als ik me los zou maken van mijn moeder en zou leren om kritisch naar mezelf te kijken.

Toen ik ging studeren heb ik een aanvullende beurs aangevraagd. Mijn vader moest buiten beschouwing worden gelaten bij het bepalen of ik daar recht op had. Om dat voor elkaar te krijgen moest ik de scheidingspapieren overhandigen en een document van de rechter waarin staat dat mijn vader geen alimentatie betaalt. Ik moest ook een verklaring schrijven: waarom ik geen contact met hem heb. Nu krijg ik de maximale aanvullende beurs. In totaal, dus inclusief de basisbeurs, ontvang ik 508 euro per maand. Niet genoeg om rond te komen, maar de nieuwe man van mijn moeder springt soms een beetje bij.

Hoe ik het financieel voor elkaar moet boksen als ik mijn aanvullende beurs verlies weet ik niet. Zeker niet nu ik in september mijn eerste kindje verwacht. Er zijn maanden dat mijn vriend en ik

moeten rondkomen van mijn inkomsten. En daar blijft weinig van over als de overheid deze maatregel doorvoert.

Werken naast mijn studie lukt niet. Ik ben begonnen op het mbo en via het hbo ben ik toegelaten tot de universiteit. Het is voor mij hard werken om bij te blijven. Maar dit is wat ik wil, dus dat doe ik graag.

Ik begrijp niet waarom de overheid de aanvullende beurs voor studenten zoals ik wil afschaffen. Mijn moeder verdient niet genoeg om mij financieel te ondersteunen en mijn vader weigert elke vorm van contact. Ik kan daar niets aan doen. Studenten van wie de ouders te weinig verdienen om bij te kunnen dragen draaien daar toch ook niet zelf voor op? Leg het me uit, want ik begrijp het écht niet."

“GEEN ENKEL KIND Kiest HIERVOOR”

E. (25) is vierdejaars student. Ze heeft al vier jaar geen contact meer met haar vader.

“Toen ik ging studeren was mijn vader heel duidelijk: op een financiële bijdrage hoefde ik niet te rekenen. Bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) kreeg ik ook nul op het rekest. Anderhalf jaar later heb ik het nog eens geprobeerd en toen werd me verteld over de mogelijkheid om mijn vader buiten beschouwing te laten bij het bepalen van mijn recht op een aanvullende beurs. Nu krijg ik de maximale aanvulling. Met een bijbaantje erbij kan ik goed rondkomen.

Mijn ouders zijn uit elkaar gegaan toen ik zes was. Mijn vader drinkt veel en daarom besloot mijn moeder om te scheiden. De eerste jaren na de scheiding ging ik elke veertien dagen een weekend naar mijn vader. Hij sprak dan vaak slecht over mijn moeder. Dat vonden mijn broertjes en ik heel vervelend.

Ik was een jaar of tien toen ik besloot dat ik een ‘papa-weekend’ over wilde slaan. Ik wilde iets met vriendinnen gaan doen. Mijn vader werd woest. Dreigde me mee te slepen toen hij mijn broertjes op kwam halen. Ik heb me in de wc opgesloten tot hij weg was, zo bang was ik.

Een paar maanden later was er weer zo’n ruzie toen ik met kerst eerder bij hem weg wilde om ook mijn vriendinnen nog even te zien. Het voelde voor mij vreselijk oneerlijk: hij liet ons voortdurend in de steek. Zo stonden we wel eens met gepakte koffers bij mijn moeder op de stoep te wachten tot mijn vader ons kwam halen voor het papa-weekend en dan kwam hij niet opdagen. Of hij beloofde ons een zomervakantie in Parijs, maar in plaats daarvan zaten we twee weken bij hem op de bank te kijken hoe hij de ene na de andere fles wijn naar binnen goot. Er was klap na klap en op een gegeven moment was het voor mij genoeg geweest.

Daarna zag ik mijn vader nog maar eens per maand. Tot de bom definitief barste tijdens een familieweekend in Berlijn. Ik had mijn vriendje meegenomen, maar aan alles voelde ik dat mijn vader hem niet mocht. Er hing zoveel spanning in de lucht dat ik besloot te vertrekken. Ik verzoon een smoes. Laf misschien, maar hij kon zó

onredelijk zijn. Later ontdekte hij dat ik een smoes had gebruikt. Hij ging door het lint en toen heb ik hem het huis uit gestuurd.

Dat deze regeling nu dreigt te worden afgeschaft vind ik onbegrijpelijk. Geloof me, als ik mijn thuissituatie kon veranderen, dan had ik het gedaan. Geen enkel kind kiest ervoor om zo’n relatie met zijn ouder te hebben. Dat is al pech genoeg. En dan word ik er straks nog eens extra voor gestraft? Wat onvoorstelbaar oneerlijk is dat.”

"We hebben sinds kort een vaatwasser. In de pauzes komen hier heel veel leden en **we hadden geen zin meer om alle kopjes en glazen af te wassen.** Maar het apparaat werkt eigenlijk niet. We staan nog steeds met de hand de afwas te doen."

TOM, FRAUKJE EN MARK GAAN ALLEEN NAAR HUIS OM TE SLAPEN. DE MEESTE UREN BRENGEN ZE DOOR IN DE BESTUURSKAMER VAN DE TANDHEELKUNDIGE FACULTEITSVERENIGING. DAAR VRATEN DE KREEFTEN BIJNA ALLE GUPPIES OP EN HEEFT DE NIEUWE VAATWASSER KUREN.

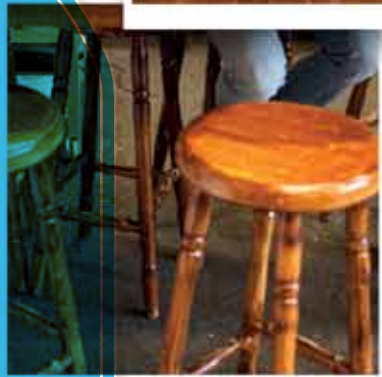
Tekst: Annemarie Haverkamp / Foto: Dick van Aalst

KAMER GEHEIMEN

SUGGESTIES VOOR DEZE RUBRIEK, WAARIN VOX
EEN BIJZONDERE WERKKAMER BESPREEKT?

MAIL NAAR REDACTIE@VOX.RU.NL

"Het is traditie dat elk bestuur iets koopt voor het volgende bestuur. **Deze kamer is één grote erfenis.** De barkrukken, de antieke klok, de lamp, de drankkast: allemaal gekregen. Mijn naam is Mark Laske. Ik ben assessor I binnen het bestuur en onder meer verantwoordelijk voor de koffie. Als vijfdejaars tandheelkunde doe ik bijna alle tandheelkundige behandelingen zelf. Het geeft een kick om patiënten de deur uit te zien gaan met iets wat jij helemaal gemaakt hebt."

"De botte bijl is een van de prijzen die we elk jaar uitreiken met Sinterklaas. Het is een onderscheiding voor de docent die dat jaar de meest botte opmerking maakte. We hebben ook een huilebalk voor de student die de meeste traantjes heeft gelaten. En de gouden wisselsnikkel. En de blaaskaak. En de zeiksnor. **Ze zijn allemaal gemaakt van papier-maché.** Bijna iedereen reageert sportief op zo'n prijs."

"**Er zaten heel veel guppies in ons aquarium, tot we van een oud-bestuur twee kreeften kregen.** Die hebben alle vissen verslonden, behalve één. De goudvis is te snel voor ze. *Survival of the fittest.* Die kreeften groeien razendsnel. Opeens laten ze hun schaal los en die eten ze dan zelf op. De een heeft van de ander al eens een schaar afgeknipt, maar die groeide gewoon weer aan."

"Ik heet Tom Roelofs. Ben derdejaars tandheelkunde en preses van de vereniging. **Meestal ben ik hier. 's huis slaap ik alleen.** Doordeweeks behandelen we tot half zes patiënten, dus onze bestuurstaken beginnen pas daarna. Onze vereniging telt 550 leden, zowel studenten tandheelkunde als mondzorgkunde. Het is een hechte club, we vormen een eilandje op de campus."

"Ik ben Fraukje Jansen, ab-actis van het bestuur en derdejaars mondzorgkunde. **Aan deze tafel heeft ieder bestuurslid een vaste plek.** Achterop mijn stoel zit een plaatje met mijn naam erop, bij de naamplaatjes van mijn voorgangers. Hier vergaderen of borrelen we vaak tot twaalf uur 's nachts."

"Er zat een scheur in de bank. Het vorige bestuur heeft dat creatief opgelost door **een kussenovertrek van introductieshirtjes** te naaien. Wij hebben de geruite hoekbank erbij gezet. Die was van een oud vrouwtje – ze is overleden – en we konden hem gratis afhalen. Nu de kantine weg is uit ons gebouw, zit deze kamer altijd vol. Het is jammer dat veel studenten tijdens de pauzes het pand verlaten. Ze gaan naar de Refter of naar het DE Café, omdat hier niets meer te koop is. Er staan wel automaten, maar die zijn leeg of doen het niet."

"Docent Adrie Jeurissen potretteert elk jaar het bestuur. Schilderen is zijn hobby. **Wij hangen er nog niet bij, want hij maakt de portretten pas aan het eind van het jaar.** Ons bestuur bestaat uit zes leden: vier van tandheelkunde en, dit jaar voor het eerst, twee van de HAN-opleiding mondzorgkunde."

IK GA ER VOOR VOOR

Gerard Meijer was in maart De Grote Verrassing. Na de zomer begint hij als nieuwe collegevoorzitter in Nijmegen. 'Mijn enige criterium op de universiteit wordt: kwaliteit.'

Tekst: Annemarie Haverkamp
Fotografie: Charles Yunck

Hij groeide op als boerenzoon in het Achterhoekse Zeddam. Toen de veehouderij van zijn ouders deels afbrandde – juist in de zomer dat hij aan natuurkunde in Nijmegen zou beginnen – wilde Gerard Meijer afzien van zijn studie. Thuis was hij harder nodig, zei hij tegen zijn ouders. “*Doar kump niks van in*”, reageerden vader en moeder Meijer. Hij moest gewoon gaan studeren aan de Radboud Universiteit.

Ruim dertig jaar later zoek ik Gerard Meijer op in Berlijn. Hij is directeur van het Fritz-Haber-Instituut der Max-Planck-Gesellschaft, een van de meest prestigieuze onderzoeksinstituten ter wereld. Hij ontvangt hij me informeel – “loop maar even mee naar de koffieautomaat” – en in zijn kantoor met tulpen en foto’s van zijn kinderen praat hij honderduit over het instituut. Albert Einstein woonde hier een half jaar, in de kamer naast Meijer werkt een Nobelprijswinnaar. Later die dag zal hij me rondleiden over het terrein in de prachtige wijk Dahlem en een gedenksteen laten zien die herinnert aan een zwarte periode in de geschiedenis van de Duitse wetenschap. Onderzoekers van het instituut werkten tijdens de Eerste Wereldoorlog mee aan de productie en het testen van gifgassen. Meijer, die net de festiviteiten voor het 100-jarig bestaan van zijn instituut heeft afgerond, vindt het goed ook daarover open te zijn.

Voor de buitenwereld is het lastig te begrijpen waarom u deze wereldstad en wereldbaan opgeeft voor een bestuursfunctie in Nijmegen. “Hier op het instituut snapt ook niemand het. Directeuren blijven tot hun pensioen. Ik heb uitgelegd dat het voor mij een enorme eer is in Nijmegen collegevoorzitter te worden. Wat ik in eerdere interviews na mijn benoeming niet voldoende duidelijk heb gemaakt, is dat het me ook een geweldige functie lijkt. Ik vind het prachtig verantwoordelijk te zijn voor de universiteit en mede richting te geven aan het beleid. De context waarin die eerste interviews plaatshadden was deze: mijn instituut verkeerde in shock. Niemand die zei: ‘Wat leuk voor je’. Vier weken lang ben ik er echt ziek van geweest. Maar die baan in Nijmegen lag daar opeens. En ik was eraan toe. Ik heb hier tien mooie jaren gehad, die zijn natuurlijk niet weg. Nogmaals, collegevoorzitter zijn lijkt me geweldig.”

Maar toch... Er zal nauwelijks tijd overblijven om wetenschap te bedrijven. U moet vooral besturen. “Natuurlijk heb ik dat in mijn overwegingen meegenomen. Maar de laatste jaren heeft er al een verschuiving plaatsgevonden in mijn werkzaamheden. Hier werken we met vijf directeuren die elk verantwoordelijk zijn voor hun eigen onderzoeksgroep van een man of zestig. De functie van *geschäftsführende direktor*, zeg maar algemeen directeur, rouleert om de twee jaar. Ik

FRITZ-HABER: KUNSTMEST EN GIFGAS

Het Fritz-Haber-Instituut der Max-Planck-Gesellschaft is in 1911 opgericht als het Kaiser-Wilhelm-Instituut voor Fysische Chemie en Elektrochemie. In 1948 werd het instituut in de Berlijnse wijk Dahlem overgenomen door de Max-Planck-Gesellschaft en in 1953 kreeg het de naam van de eerste directeur, Fritz Haber. Haber ontving in 1918 de Nobelprijs voor de scheikunde. Hij had een manier gevonden om stikstof en water te binden, ofwel, om ammoniak te maken. Dit proces werd de Haber-Bosch methode genoemd. Zo kon kunstmest worden gemaakt en droeg Haber bij aan het oplossen van het wereldvoedselprobleem. In de Eerste Wereldoorlog werkte de chemicus echter actief mee aan het maken van explosieven en stikstofgassen. Zijn naam is dus allerminst vrij van enige blaam.

In het honderdjarig bestaan van het instituut deden nog zes andere Nobelprijswinnaars er onderzoek. Op dit moment werken er vierhonderd mensen. Gerard Meijer is een van de vijf directeuren.

heb dat nu twee termijnen gedaan en dat beviel. Het ligt me mensen te motiveren. Niet alleen wetenschappers, maar ook de medewerkers van de technische dienst en van de administratie.

Het hele instituut, ongeveer 400 man, is qua samenstelling een beetje te vergelijken met een universitaire gemeenschap. Alleen is de schaal kleiner en hebben we niet zoveel studenten. Ik doe nu nog wel actief wetenschap, maar dat is toch anders dan in de tijd dat ik promovendus of postdoc was.

Ik krijg van wetenschappers met wie ik wereldwijd heb samengewerkt twee soorten reacties op mijn vertrek: collega's die in een bredere maatschappelijke context werken vinden het fantastisch. Wetenschappers die vooral gefocust zijn op hun onderzoek snappen het niet."

Had u een dergelijk carrièrepad voor uzelf uitgestippeld?

"Nee. Toen ik eind vorig jaar informeel gepolst werd door Nijmegen, dacht ik zelf ook dat ik tot mijn pensioen bij het Fritz-Haber-Instituut zou blijven. Maar het gaat zoals het gaat. Ik was snel hoogleraar en ook al jong directeur van het FOM-instituut voor plasmafysica in Nieuwe-

**'ZEKER WETEN
DAT IK IN
NIJMEGEN GA
VOETBALLEN.
IK ZOU NIET
ZONDER
KUNNEN.'**

gein. Ik voel me thuis in een academische omgeving vanwege het internationale karakter en de sfeer van open discussiëren. In Duitsland zou ik zo'n carrière niet ambiëren omdat ik het systeem niet goed genoeg ken. Ik ben niet opgegroeid aan een Duitse universiteit en mijn Duits is ook niet perfect. Dat is een handicap."

De universitaire wereld ligt onder vuur van de politiek. Hoe goed kent u de weg in Den Haag?

"Ik heb de ontwikkelingen in Nederland van een afstand gevolgd en moet de verschillende hoofdrolspelers leren kennen, maar ik denk dat ik mij snel kan inwerken. De overheid heeft zeker een taak om dingen goed te structureren, maar de universiteiten moeten wel een zekere vrijheid kunnen behouden. Daar wil ik me voor inzetten. Ik zal snel op de koffie gaan bij Halbe Zijlstra, ik hoop dat Roelof (de Wijckerslooth, AH) mij helpt de juiste Haagse ingangen te vinden. Ik denk dat het gemakkelijker is als wetenschapper het bestuurlijke en politieke deel van de functie van collegevoorzitter te leren dan andersom. Duitsland wordt geleid door iemand die is opgeleid als scheikundige en zij is een heel goede bondskanselier. Ik ken Angela Merkel persoonlijk; ze heeft een logische denktrant en is zeer vasthoudend."

Is een topwetenschapper automatisch ook een topbestuurder?

"Ik weet nog niet of ik een topbestuurder word. Maar om een topwetenschapper te worden, moet je veel meer doen dan alleen gespecialiseerd onderzoek. Je moet beschikken over goede communicatieve vaardigheden. Je moet mensen kunnen inschatten, ze bij elkaar brengen. Dat valt niet mee. In een groep van zestig man met twintig verschillende culturen zoals hier, zijn *clashes* voorgeprogrammeerd. In alle functies die ik tot nu toe heb bekleed, sloeg ik mij er goed doorheen. Daarom durf ik het aan in Nijmegen. Mensen die me kennen, weten dat als ik ergens aan begin, ik er ook vol voor ga. Ik heb energie genoeg."

Aan de Radboud Universiteit werd gelobbyd voor een vrouw als collegevoorzitter. U bent geen vrouw.

"In Duitsland kennen we dezelfde discussie. Ik vind: bij gelijke geschiktheid moet je voor een vrouw kiezen. Maar de selectiecommissie heeft besloten mij voor te dragen. Ik ken de procedure niet, dus het is lastig daar iets over te zeggen. Bij de Max-Planck-Gesellschaft hebben we ook een tekort aan vrouwen, dat is echt een aandachtspunt. Er zijn speciale programma's om vrouwen in verschillende lagen van de organisatie dezelfde mogelijkheden te geven. Er zijn ook

meer posities gecreëerd. Dat vind ik belangrijk. Als een vrouw een belangrijke functie bekleedt, trekt ze andere vrouwen aan. In Duitsland bestaat een website waarop je kunt zien welke vrouwen beschikbaar zijn voor topposities. Dat werkt. Je moet zeker weten dat je geen goede vrouw over het hoofd hebt gezien als je begint aan een selectieprocedure.”

De alfa's en gamma's hadden gehoopt op een kandidaat uit hun kringen. De nieuwe KNAW-voorzitter is ook al een bèta.

“Ik krijg veel reacties van hoogleraren in Nederland. Die zeggen dat ze het verstandig vinden dat Nijmegen voor een actieve wetenschapper heeft gekozen. Gerenommeerde universiteiten wereldwijd doen dat ook. Ik zou hopen dat alfa's en gamma's blij zijn dat ik uit de academische wereld kom. Mijn specialisatie zit toevallig in de bètahoek, maar ik ben bovenal een wetenschapper. Vreemd dat deze vraag nooit wordt gesteld als een politicus collegevoorzitter wordt.”

Alfaopleidingen voelen zich in het nauw gedreven. Er zijn al diverse talenstudies opgeheven. Sommige faculteiten zijn bang dat er harde keuzes worden gemaakt.

“Mijn enige criterium op de universiteit wordt: kwaliteit. Als onderzoek internationaal tot de top behoort, moet en zal het ondersteund worden, ongeacht de richting. Ik vind een brede universiteit belangrijk, maar dan moet die wel over de volledige breedte excellent zijn. Is dat niet het geval, dan zul je keuzes moeten maken. Toen ik zelf ging studeren, koos ik bewust voor Nijmegen en niet voor Enschede vanwege de grote diversiteit aan opleidingen, dus daar wil ik niet aankomen. Zo'n open sfeer vind je ook terug in de stad.”

U studeerde in de roerige jaren tachtig in Nijmegen. Was u een actievoerder?

“Nee. Ik heb wel eens hard over de St. Annastraat gerend, voor de ME uit, maar ik heb me nooit vast laten ketenen. Ik ging kijken bij de Piersonrellen, er vlogen helikopters over de stad, het Erasmusgebouw was bezet. De betrokkenheid van studenten was destijds heel groot. Nu lijkt die iets minder, studenten hebben het drukker. Je kunt die tijd niet vergelijken met nu.”

Wat gaat u als eerste aanpakken als u in Nijmegen begint?

“Eerst wil ik een half jaar rondlopen over de campus. Kennismaken. Ik wil voelen wat er leeft. De bèta-faculteit zal ik als laatste bezoeken, want die ken ik het best. Maar voorlopig doe ik er alles aan om het Fritz-Haber-Instituut

goed achter te laten. Het werkt hier zo dat je als directeur een team om je heen hebt dat voor jouw specifieke onderzoek is aangetrokken. Vertrekt de directeur, dan valt het bestaansrecht van de hele afdeling weg. Dus is er veel onrust, vooral onder het vaste wetenschappelijk personeel. Wat gebeurt er met die mensen? Daar heb ik dus slapeloze nachten van gehad. Kon ik het hen aandoen weg te gaan? Als mijn opvolger uit dezelfde onderzoeksrichting komt, zal het allemaal wel meevallen. Is dat niet zo, dan kan dat een probleem worden. Daarom blijf ik hier nog een paar maanden en begin ik pas na de zomer in Nijmegen.”

Wat vinden uw vrouw en kinderen van de terugkeer naar Nederland?

“Berlijn is ons erg goed bevallen, het is een prachtige stad. Maar we zijn altijd Nederlanders gebleven. Met onze Duitse bureaus vierden we Koninginnedag. Op oudejaarsdag bak ik oliebolletjes voor de hele buurt. De banden met Nijmegen hebben we goed onderhouden. Mijn oudste dochter ging in augustus in Nijmegen studeren – toen wist ik nog niets van mijn nieuwe functie. De tweede begint er komend studiejaar. Mijn ouders en schoonouders wonen niet ver van de stad. Het is prettig in de buurt te zijn als zij ouder worden. Zo denkt mijn vrouw er ook over. Privé sprak er niks tegen een verhuizing naar Nederland.”

Gaat u een nieuwe voetbalclub in Nijmegen zoeken? U bent nogal fanatiek, toch?

“Ik heb al verschillende aanbiedingen gehad (lacht). Hier zit ik bij de Berliner Sport Club. Ik speel elke zondag in de 40+ competitie. Die is hier heel groot en sterk met veel oud-profs, zoals Uli Borowka, die in 1988 nog in het Duitse elftal tegen Ruud Gullit in het veld stond. Onze laatste wedstrijd speelden we tegen de veteranen van Hertha BSC. Ik sta centraal achterin en we wonnen met 2-1! Zeker weten dat ik in Nijmegen ga voetballen, ik zou niet zonder kunnen.”

Zijn uw ouders blij met uw terugkomst?

“Ze zijn heel trots, dat doet me goed. Vooral omdat hier in Berlijn eigenlijk niemand blij voor me is. Mijn ouders zijn heel intelligent mensen. Lezen veel, zijn geïnteresseerd in de politiek. Toen zij jong waren kregen ze de kans niet te gaan studeren. Voor mij en mijn broer en zus hebben ze er altijd alles aan gedaan de weg vrij te maken.”

Zou u nog koeien kunnen melken?

“Tuurlijk. Ik hielp vroeger mee op de boerderij. Mijn broer heeft het bedrijf overgenomen.” ★

COLUMN

PH-neutraal

PH-neutraal is **docent en onderzoeker** aan de Radboud Universiteit.

Ouwe lul

Onmiskkenbaar hoogtepunt in het bestaan van een Vox-columnist is zonder enige twijfel – naast het, weliswaar bescheiden, honorarium dat mij desalniettemin jaarlijks naar Mallorca brengt en niet te vergeten het universiteitsbrede podium voor al mijn al dan niet consistente gedachtenkronkels – het warme contact met de redactie. Van lezers hoor je vrijwel nooit iets – hooguit een keer als iemand zich in een column meent te herkennen of beledigd is door mijn eigen variant van vrouwvriendelijkheid, wat mij dan weer het goede gevoel geeft dat mijn stukjes blijkbaar toch door iemand gelezen worden. Maar de redactie reageert dus altijd trouw – en gelukkig tot nu toe zonder uitzondering positief. Zo kreeg ik laatst te horen dat mijn uitweidingen tussen gedachtestreepjes altijd zo leuk zijn – dus gooi ik er nog maar eens eentje tegenaan. En dat ik altijd zo aardig flarden privéleven door mijn columns meng. Nu rest mij momenteel weinig anders dan schrijven over mijn private escapades, aangezien ik door wat cumulatief ongemak nauwelijks meer op de campus kom. Vanwege medisch-sociale redenen was ik er al een tijdje uit. Om die medisch-sociale redenen eens flink voor hun donder te geven, had ik besloten wat meer te gaan sporten. *Mens sana in corpore sano*, u weet wel. Bleek niet zo verstandig; na vijf minuten zaalvoetbal kon ondergetekende afgevoerd worden richting ziekenhuis – nou ja, de volgende dag dan, want uiteraard moest ik eerst nog uitgebreid naar het café. Achillespees afgescheurd – gips – voet omhoog – weer een paar weken naar de gallemeizen. En het schokkendste was nog wel dat de chirurg mij wist te melden dat mijn blessure typisch was voor oudere heren die nog menen te moeten sporten. Lekker is dat. Meen ik nog altijd die jonge Adonis te zijn met geest en lichaam van een goed twintigjarige die door een rare *twist of fate* aan de verkeerde kant van de collegebankjes is terechtgekomen, blijf ik toch die archetypische ouwe lul met ‘een jongetje’ in zich. De standaard nooit volwassen geworden middelbare man. Je zou haast gaan denken dat ik echt op de universiteit thuis hoor...

VAN STUDENT COLLEGE

GERARD MEIJER (ZEDDAM, 1962)

- 1974-'80 St. Ludgercollege Doetinchem
- 1980-'85 Studie natuurkunde
- 1985-'88 Promotie Nijmegen
- 1989-'91 Postdoc Californië
- 1991-'99 Onderzoeker Radboud Universiteit,
vanaf 1995 hoogleraar
- 2000-'03 Directeur onderzoeksinstituut FOM
Nieuwegein
- 2003-'12 Max Planck Instituut Berlijn
- Sept '12 - Collegevoorzitter Radboud Universiteit

GERARD MEIJER

TOT VOORZITTER

De randstedelijke jonkheer vertrekt, de boerenzoon uit de Achterhoek komt. Gerard Meijer wordt de eerste man van de universiteit als opvolger van Roelof de Wijkerslooth. Wie is hij? Vijf vrienden en collega's uit zijn Nijmeegse verleden over de nieuwe man, de eerste collegevoorzitter die in Nijmegen ook student is geweest. "Er gaat iets verloren voor de wetenschap."

Tekst: Paul van den Broek / Foto's: Diverse privéarchieven

Gedrevenheid. Dat is het woord dat vijf keer binnen één minuut valt als we vijf mensen uit het Nijmeegse studie- en werkverleden van Gerard Meijer vragen om de nieuwe collegevoorzitter te typeren.

Pieter Weijs maakt deel uit van dezelfde mentor-groep als Gerard Meijer wanneer ze beiden in 1980 aan de studie natuurkunde in Nijmegen beginnen. Ze zullen, samen met twee andere studiegenoten, een vriendengroep voor het leven vormen. Het wordt Weijs snel duidelijk dat Meijer niet zomaar een student is. "Hij haalde alle tentamens ruim binnen de tijd die ervoor stond en dat zonder er keihard voor te werken", vertelt Weijs ruim dertig jaar later. Want na het studeren wacht het glas bier in de kroeg en stevast wordt elk weekend afgereisd naar geboortedorp Zeddam, waar Gerard tot diep in zijn promotie-tijd op zondag een potje voetbalt bij de plaatselijke club. "Gerard is bezielde, maar geen nerd", weet Weijs. "Hij zoekt de gezelligheid op."

Dat Gerard graag mensen bij elkaar brengt, blijkt ook in Berlijn, waar hij in het najaar van 2003 neerstrijkt om directeur te worden van het Max Planck Instituut. Zes maanden later nodigt hij de hele onderzoeksgroep uit bij hem thuis om op een groot scherm de voetbalwedstrijd Duitsland - Nederland te kijken, tijdens het EK in Portugal.

David Parker is hoogleraar in Nijmegen en leert Gerard begin jaren negentig kennen in Californië, waar Meijer als jonge onderzoeker internationale ervaring opdoet. Parker noemt hem "een man met

groot sociaal gevoel", die de successen aangrijpt om met de hele onderzoeksgroep een paar flessen champagne open te trekken. "Hij ziet zijn groep als een familie. De universiteit is natuurlijk wel een heel grote familie, maar Gerard zal veel energie willen steken in het onderhouden van allerlei banden."

Grenzen opzoeken

In de doctoraalfase van zijn studie loopt Gerard met een studievriend binnen bij hoogleraar Hans ter Meulen om het afstudeerproject te bespreken. De vraag die Ter Meulen dan altijd stelt ("En, wat willen jullie gaan doen?") krijgt een opvallend antwoord. "Meestal kwam er helemáál geen antwoord, maar Gerard wist precies wat hij wilde. Er was net een nieuwe laser binnen en daar wilde hij onderzoek mee doen." Dit mondt uit in een cum laude scriptie en het aanbod van Ter Meulen aan Gerard om te promoveren. Een pijlsnel succes, met een fraaie promotie binnen de uitzonderlijk korte tijd van drieënhalf jaar. Ter Meulen: "Ik heb geluk gehad met mijn studenten, van wie een aantal hoogleraar is geworden. Maar Gerard staat op nummer één."

Dat de voorliefde van Gerard niet bestaat uit het afgrazen van gebaande paden ontdekt ook Jan Hendriks, die de practica begeleidt in het tweede en derde jaar. "De meeste studenten werken een standaardonderzoek af, maar Gerard zette zélf een experiment op. Hij verzamelde van andere afdelingen de apparatuur." Gerard is een bijzondere mix van slimheid, enthousiasme én inzet, zegt Hendriks. "Het type student dat je één keer in de tien jaar meemaakt."

'EEN MAN
 MET GROOT
 SOCIAAL
 GEVOEL', DIE
 DE SUCCESSEN
 AANGRIJPT OM
 MET DE HELE
 ONDERZOEKS-
 GROEP EEN
 PAAR FLESSEN
 CHAMPAGNE
 OPEN TE
 TREKKEN'

Gerard heeft een goede neus voor vernieuwing in de wetenschap, zegt Hans ter Meulen. In de afstudeerfase al toog hij naar Duitsland om een begin te maken met wat later het succesvolle Nijmeegse verbrandingsonderzoek zal worden. Daarna komt de doorbraak naar een nieuwe structuur van een koolstofmolecuul en vervolgens maakt hij furore met het bijna stilzetten van moleculen, waarmee Gerard een oude Nijmeegse onderzoekslijn nieuw leven inblaast. “Het is bij hem nooit routinematig”, zegt Ter Meulen. Daarbij is hij slim in het hoofd én met de handjes. Gerard kan mooie dingen uitdenken en is niet te beroerd om zelf met de voeten in de modder te staan.”

Positieve energie

Iwan Holleman is nu zakelijk directeur van onderzoeksinstituut IMM, de club waar Meijer destijds promoveerde en hoogleraar werd. Midden jaren negentig leert hij Gerard kennen als zijn promotor. “Hij was net terug uit Californië en bracht een geweldige hoeveelheid positieve energie mee naar het lab.” Holleman memoreert de nachtelijke experimenten in het lab.

“We werkten soms de klok rond en iedereen kakt dan wel een keer in, maar Gerard ging maar door.” Die energie ging ook mee naar de kroeg, waar het groepje onderzoekers na afloop van een experiment regelmatig neerstreek. “Frietje, biertje en maar kletsen”, blikt Holleman terug. “Gerard is dan de laatste die doorgaat over de inhoud. De rest is al lang in gesprek over de luchtiger dingen des levens. Die vasthoudendheid van Gerard was wel eens vermoeiend.”

David Parker denkt aan een van zijn eerste ontmoetingen met Gerard in Californië, als het gesprek komt op hun gedeelde passie voor het hardlopen. Gerard is daarin minder bedreven en gaat met Parker de competitie aan. “Hij heeft een geweldige drive. Hij wil almaar de beste zijn”, zegt Parker. En inderdaad, Gerard laat hem al na een paar maanden zijn hielen zien. “Alles wat hij doet, wil hij goed doen. Dát is Gerard.”

Zijn gedrevenheid is besmettelijk, zegt zijn voormalig docent Jan Hendriks. Hij wijst op Gerards kwaliteit om mensen mee te nemen in zijn enthousiasme, wat niet alleen geldt voor onderzoekers, maar ook voor

BERLIJN TREURT

Wetenschapper Karsten Horn (onlangs gepensioneerd), werkte op bestuurlijk niveau samen met Gerard Meijer bij het Fritz-Haber-Instituut: “Het is triest dat we hem kwijt raken. Gerard is manager op een on-Duitse manier. Heel direct. Ik herinner me een conflict op het instituut tussen twee wetenschappers. Gerard riep ze bij zich en zei: “Als jullie dit niet oplossen, ontsla ik jullie allebei.” Toen was het gedonder afgelopen. Wij Duitsers zijn gewend de zaken ingewikkelder aan te pakken. Ik was een van de eersten met wie hij het aanbod uit Nijmegen besprak. Hij had eerder aanbiedingen gehad, maar was nooit ergens op ingegaan. Hij zei tegen me: “Probeer me niet om te praten, want ik ga.” Ik vond dat het aanbod vijf jaar te vroeg kwam. Voor hemzelf, maar ook voor het instituut. Hier gaan straks in een paar jaar tijd drie van de vijf directeuren met

pensioen. Het was fijn geweest als Gerard het instituut door die lastige periode had kunnen loodsen. Maar goed, een instituut als het Fritz-Haber moet in staat zijn zoiets op te vangen.”

Inga von Dölln is administratief assistente van Meijer: “Gerard heeft veel leven op de afdeling gebracht. Hij gaf iedereen het gevoel erbij te horen. Hij weet precies wanneer iemand jarig is en gaat naar alle promoties. Was er een promotie in Nijmegen, dan huurde hij een bus en konden we allemaal mee. Vorig jaar organiseerde hij het 100-jaarfeest. Gerard maakte zich er sterk voor dat het een feest was voor alle medewerkers en niet alleen voor de elite. Hij voelt zich nergens te goed voor. Een pak draagt hij nooit. Vaak loopt hij hier op sokken rond. Gerard is het beste dat ons instituut is overkomen.” /AH

mensen binnen het onderwijs en de ondersteunende diensten. Hendriks memoreert de regelmatige bezoeken van Gerard aan het half jaren negentig door Meijer opgerichte onderwijsbureau. “Dan viel op hoe snel en scherp hij een situatie kon doorzien. Hij kan veel ballen in de lucht houden, wat hem als bestuurder heel geschikt maakt.”

Pieter Weijs typeert de bestuursstijl van Meijer: een man die de tijd neemt om argumenten aan te horen en doorzet als de afweging is gemaakt. “Nog zoveel mensen kunnen dan iets anders zeggen, als Gerard overtuigd is geraakt van zijn gelijk zal hij doorpakken.” Aan ‘hakken in het zand’ heeft hij een broertje dood, zegt zijn studievriend. “Hij heeft de grootste hekel aan mensen die de kantjes ervan aflopen.”

Verlies voor de wetenschap

Alle gesprekspartners zijn Gerard Meijer nooit uit het oog verloren. Hoewel ze hem alle vijf goed kennen, weet Gerard met de jongste stap in zijn loopbaan iedereen met stomheid te slaan. Wat bezielt hem om “de mooiste baan in de wetenschap” in te ruilen voor een bestuursfunctie? “Ik snap het nog steeds niet helemaal”, zegt Iwan Holleman.

De stap is opvallend omdat Gerard lijkt te leven voor de wetenschap. “Zijn ogen gaan glimmen als het gesprek op onderzoek komt”, zegt er één. Toenmalig co-promotor Hans ter Meulen: “Dit betekent een punt achter zijn loopbaan als onderzoeker. Hij zal zijn vakgebied wel kunnen bijhouden, maar hij kan onmogelijk nog meespelen in de voorhoede. Daarom heeft zijn keuze me zeer verbaasd. Gerards beslissing is een verlies voor de wetenschap.”

Als het verzoek om collegevoorzitter te worden Meijer bereikt, begin dit jaar, is Meijer net klaar met een twee jaar durend directeurschap van het Max Planck Instituut in Berlijn en kan hij zich weer voltijds

‘EEN MAN DIE DE TIJD NEEMT OM ARGUMENTEN AAN TE HOREN EN DOORZET ALS DE AFWEGING IS GEMAAKT’

wijden aan zijn onderzoeksgroep. Was hij bang dat hij de grote sprongen voorwaarts in het onderzoek niet meer zou kunnen maken? Hans ter Meulen gelooft er niks van. Het geval wil dat op het terrein van Meijers onderzoek, het stilzetten van moleculen, tijdens zijn voorzitterschap van Max Planck in Amerika belangrijke doorbraken zijn gerealiseerd. “Maar daar laat Gerard zich niet door uit het veld slaan. Hij is enorm strijdlustig. Het is uitgesloten dat hij zich door de competitie uit het veld heeft laten slaan.”

Doorbraak tijdens etentje

Eind februari is Meijer in Nijmegen voor een lezing op het onderzoeksinstituut IMM. Niemand weet dat hij op dat moment al een verzoek op zak heeft om collegevoorzitter te worden. Iwan Holleman memoreert het etentje die avond in Chalet Brakkenstein, als Gerard hem aan de tand voelt over Hollemans eigen loopbaanswitch. Ook Holleman stond ooit middenin de wetenschap en is nu voltijds bestuurder. “Hij hoorde me behoorlijk uit. Of ik de wetenschap niet miste, hoe het is om manager te zijn. Ik antwoordde hem: ‘Het is leuk om te doen. Bovendien ben jij nu al 95 procent van je tijd de manager. Dan kun je er net zo goed honderd van maken.’”

De IMM-dag gaf mogelijk het beslissende duwtje, peinst Holleman, terugkijkend op het gezellige diner in Chalet Brakkenstein. Gerard uit in de dagen erna in zijn mailtjes zijn enthousiasme over Nijmegen, over de sfeer, over de bruisende universiteit en over de onderzoeksfaciliteit FELIX, die eind dit jaar van Nieuwegein naar Nijmegen verhuist. Noot: FELIX was een van de redenen dat Meijer destijds Nijmegen verruilde voor Nieuwegein. Holleman: “Gerard was er enthousiast over dat het hier zo goed ging. Overal moeten ze bezuinigen en wij kunnen nog verder omhoog.”

Studievriend Pieter Weijs denkt, net als anderen, dat privéomstandigheden uiteindelijk de doorslag gaven. Terug naar Nijmegen, waaraan hij zo veel te danken heeft en waar volgend jaar twee van zijn dochters studeren. Terug naar de stad vlakbij Zeddam, waar zijn ouders nog steeds op de boerderij wonen. Terug naar al die mensen met wie hij zo prettig heeft samengewerkt. Terug naar de plek waar ook zijn vrouw – met wie Gerard al sinds de middelbare schooltijd samen is – aan een nieuwe toekomst kan bouwen. Hij mag zijn gang door de wereld hebben gemaakt, via Californië, Utrecht en Berlijn; Gerard is in de woorden van Weijs “een echte Achterhoeker gebleven”. Dat wil zeggen: een man die zijn eigen onverstoerbare gang gaat, wars is van uiterlijk vertoon en het adagium huldigt dat “gewoon doen al gek genoeg is”. “Een tikkeltje eigen-gereid is-ie wel. Maar dat moet je ook wel zijn wil je zo ver komen in de wetenschap.” Die kwaliteiten komen hem ook als collegevoorzitter uitstekend van pas. Hoe hoog in de boom ook, hij zal altijd verrassend normaal blijven, zegt Weijs. “De universiteit heeft het schaap met vijf poten dat ze zoekt.” *

HET ONDER ZOEK

Wie vindt de geheime sleutel?

Vier studenten van het Honoursprogramma reizen dwars door Europa voor hun onderzoek naar een nieuwe methode om bankgegevens te versleutelen. De 'sleutel' gaat nu nog in een koffer van de ene naar de andere bank. Straks neemt de computer die taak over. In theorie is de methode niet te kraken.

Tekst: Erik Arends / Illustratie: Studio Lakmoes

Een kasteel in de heuvels net buiten Genève, Zwitserland. Drie mannen leiden het groepje honoursstudenten van de Radboud Universiteit door de uitgestrekte gangen van het oude chateau, langs dichte deuren met *pas d'entrée* erop. Na een lange tocht komen ze aan bij een achterkamertje, waar een wirwar van draden samenhang geeft aan een proefopstelling van 'kwantummechanische dozen'. Twee zwarte boxen vol met computerchips, lampjes en kabels liggen zonder deksel op een tafel. Het prijskaartje: honderdduizend euro. Hier kwamen ze voor, de tweedejaarsstudenten Wilke Castelijns, David Venhoek, Patrick Uiterwijk en Maria van Rooijen. Het viertal heeft vanuit Nijmegen een belangrijke opdracht meegekregen: uitzoeken hoe goed deze futuristische dozen werken, die straks garant moeten staan voor veilig betalingsverkeer.

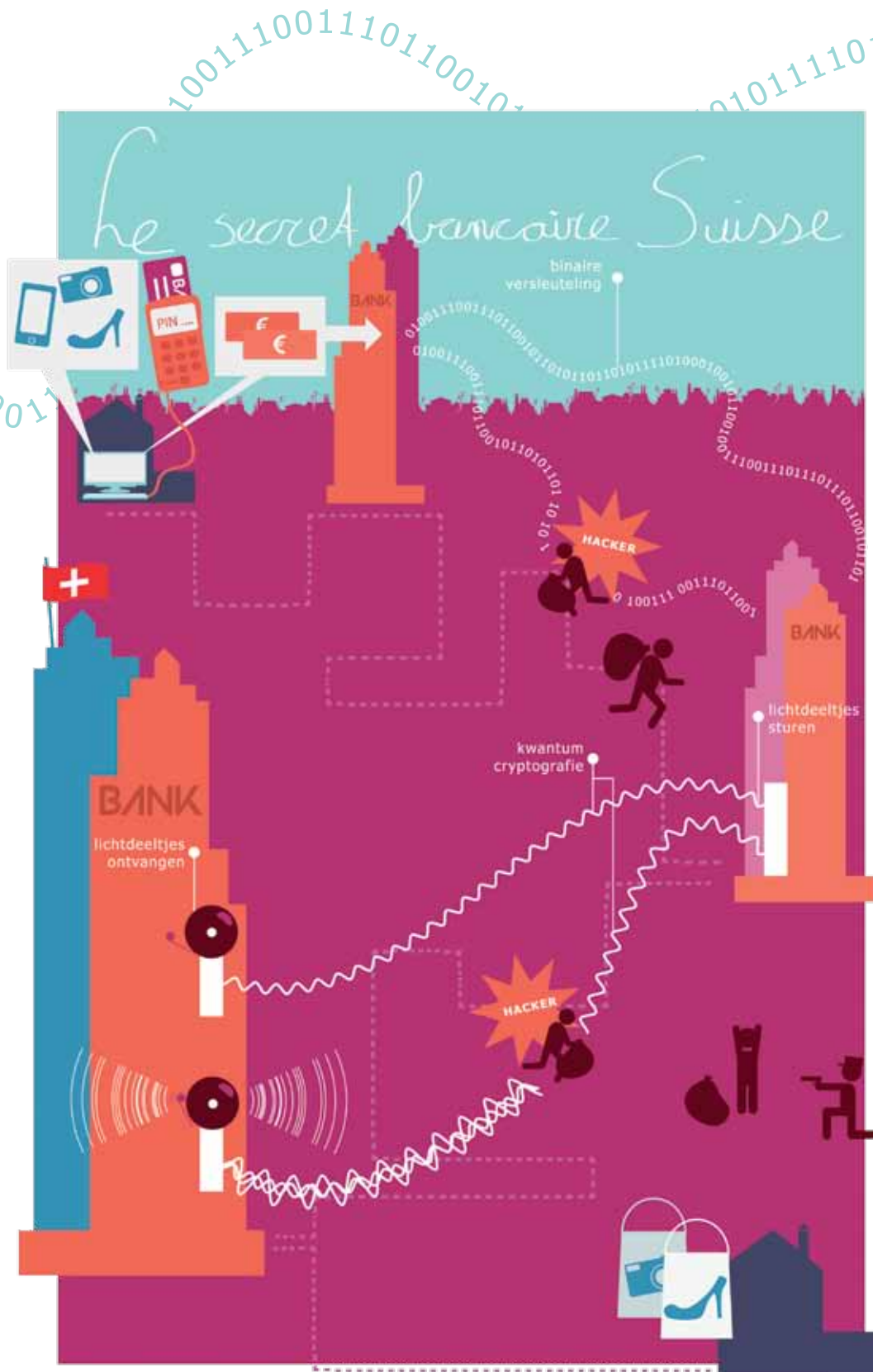
Wie nu internetbankiert, stuurt opdrachten en gegevens naar de bank. Die gegevens worden direct omgezet in geheimtaal, een warboel van nullen en enen. Niemand die zomaar de informatie kan ontcijferen, alleen de bank kent de volledige sleutel om de gegevens terug te zetten in originele vorm. Op dit moment gebruiken banken al een tijdje dezelfde codes voor de beveiliging van hun internetbetalingsverkeer. Centraal daarbij staan twee grote priemgetallen. Vermenigvuldiging daarvan levert een superlange cijferreeks op. De enorme lengte van dit getal zorgt ervoor dat een malafide hacker miljarden jaren nodig heeft om erachter te komen wat de twee geheime priemgetallen zijn.

Koffers

Tenzij computers zo snel worden dat de code binnen redelijke tijd te kraken is. Zogenaemde kwantumcomputers zouden de vereiste rekenkracht hebben. Kwantumcomputers zijn nu nog toekomstmuziek, maar deze lente zetten wetenschappers een grote stap in de verwezenlijking ervan. Delftse fysici én een groep Twentse en Nijmeegse wetenschappers vonden tegelijkertijd een aanwijzing voor het Majorana-deeltje, dat als basis kan dienen voor de kwantumcomputer. Banken kunnen dus maar beter op zoek gaan naar een nieuw systeem om hun gegevens te beveiligen. Ze wilden sowieso al af van de onhandige uitwisseling van de geheime priemgetallen, die om de paar maanden aan verandering toe zijn. "Nu gebeurt dat nog met koffer-tjes die beveiligingsmensen met de auto van de ene naar de andere bank brengen," zegt Venhoek, weer terug in Nederland. Hij is de natuurkundige van het viertal.

Met kwantumcryptografie is het mogelijk om dat uitwisselen van de sleutel digitaal te doen. En dat is veiliger. Sterker nog, in theorie kan een ontvanger met absolute zekerheid vaststellen dat de sleutel niet is onderschept. Het Zwitserse bedrijf ID Quantique, waar de honoursstudenten op bezoek waren, ontwikkelt een ingenieus apparaat op basis van deze kwantumcryptografie. Ze bouwen elektronische dozen die onderling boodschappen versturen via individuele lichtdeeltjes door een glasvezelkabel. De ene doos geeft de lichtdeeltjes bepaalde eigenschappen mee, die de andere doos vervolgens meet en decodeert tot leesbare informatie: de

sleutel. Op zich niet zo bijzonder, maar nu komt kwantummechanica in het spel. Als tussendoor iemand anders de eigenschappen al heeft gemeten, ziet de ontvanger dat in de sleutel, die dan niet meer de afgesproken structuur heeft. Volgens de wetten van de kwantummechanica verander je namelijk de eigenschappen van een deeltje op het moment dat je het meet. Twee banken die beide een doos hebben, weten op die manier zeker dat zij als enige de sleutel hebben, óf dat ze zijn gehackt. Dus ook al kunnen hackers in de toekomst codes kraken met

een snelle kwantumcomputer, dan kunnen ze nog niets aanvangen omdat ze de code niet ongemerkt kunnen onderscheppen.

Geheim

In theorie ontwikkelt ID Quantique – in samenwerking met de universiteit van Genève – dus een fantastisch systeem. De honderdduizend euro die het bedrijf vraagt per doos lijkt een koopje voor een systeem dat niet te kraken is. In de praktijk kan de apparatuur echter fouten bevatten, ook al klopt de theorie perfect.

Aan de honoursstudenten nu de taak om uit te vinden hoe goed de dozen werkelijk zijn. Dat is het doel van hun project, dat onder begeleiding staat van hoogleraar Mathematische Fysica Klaas Landsman. Venhoek: “Het lastige van het testen van veiligheid is dat je nooit kunt bewijzen dat iets honderd procent veilig is. Het enige wat je kunt doen, is aantonen dát er ergens een veiligheidslek zit. Onveiligheid is aanwijsbaar, veiligheid niet.”

Voor de eerste etappe van hun zoektocht reisde het groepje af naar Zwitserland. In Genève kregen ze bij ID Quantique en zusterbedrijf Gap Optique de onderzoeksoptellingen te zien van de kwantummechanische dozen. “De apparatuur lag daar open en bloot,” zegt Venhoek. “Dat is bedrijfsgeheim, dus we mochten alleen foto’s maken van ver weg en in lage resolutie.” “Bij Gap Optique lieten ze alleen een klein kamertje zien,” vult Castelijns, de moleculaire levenswetenschapper van de groep, aan. “Ik kan me niet voorstellen dat dat alles was. Misschien waren er nog wel geheime kamers die we niet mochten zien.”

Kraken

Ondanks de ‘geheime’ kamers denken de studenten een goed beeld te hebben van de dozen. Hun voorlopige conclusie is dat de apparatuur nog niet geschikt is om het betalingsverkeer absoluut waterdicht te maken. Oorzaak: de huidige stand van de technologie blijft nog achter. De dozen zijn zo goed als ze kunnen zijn op basis van de bestaande kennis, maar er is meer onderzoek nodig naar de eigenschappen van de materialen en de lichtdetectors. Zo perfect als de theorie erachter zijn de kwantummechanische boxen dus niet. Er moeten daarom zwakke plekken zijn waarop hackers het systeem kunnen aanvallen. Om dat uit te zoeken, reist het honoursgroepje deze maand wederom over de landsgrenzen, ditmaal naar de universiteiten van München en Erlangen, waar hackers de doos proberen te kraken. En nu gaat begeleider Landsman mee. “Hacken klinkt allemaal heel duister, maar het is gewoon een veld van onderzoek,” legt hij uit. Uiterwijk en Venhoek haasten zich om te verduidelijken dat hackers legaal zijn, ondanks hun criminele imago. Het zijn de *crackers* die fout bezig zijn. “Sorry, maar dat ligt gevoelig.” Castelijns: “We gaan naar een hackersgroep van een universiteit, dus die zullen best open zijn over hun onderzoek.” Dan weten ze hoe geheim het ‘perfecte’ Zwitserse bankgeheim werkelijk is. *

'Uren doorhalen boven de boeken voor een tentamen. Geconcentreerd en helder. Lijkt me geweldig. Het schijnt te kunnen met behulp van een Ritalinnetje. Dat doen meer studenten. Dus waarom ik niet? 15 milligram moet genoeg zijn.'

Tekst: Joep Sistermanns / Fotografie: Erik van 't Hullenaar

'HÉ, IK PROB HIER TESTU

Vox-verslaggever Joep test Ritalin

EER DEREN!'

WAT DOET RITALIN PRECIËS?

Stel, je zit een boek te lezen. Dan hoor je een geluid. Automatisch kijk je om je heen. Waar komt het vandaan? Zulke reacties staan onder controle van de frontale hersenschors. De activiteit van die controle wordt beïnvloed door de aanwezigheid van de stof dopamine. Bij adhd'ers schiet het controlemechanisme tekort. Zij kunnen zich daardoor moeilijk concentreren. Ze reageren te sterk op prikkels van buitenaf (het geluid) en blijven constant alert op hun omgeving. Ritalin stimuleert de spiegels van dopamine in de hersenen en helpt die prikkels te onderdrukken. Zo kan iemand met ADHD zich toch concentreren.

Studenten gebruiken Ritalin om vlak voor tentamens of bij belangrijke deadlines een nachtje door te kunnen halen. Wie namelijk geen adhd heeft, wordt juist geconcentreerd en wakker van het medicijn. Ook zou het de effecten van de ergste katers wegnemen. Geen wonder dat het spul zo populair is onder studenten.

Het internet staat vol met verhalen van studenten die wel eens Ritalin hebben geslikt. In een interview op de NOS-website verklaart een gebruiker dat hij Ritalin neemt om langer geconcentreerd te kunnen studeren. "Eerst word je licht euforisch. Daarna raak je in een hele diepe concentratie. Je *wilt* echt dat boek lezen. Je wilt het bijna opvreten, zo fijn is het om te lezen..."

Zou Ritalin voor mij ook het tovermiddel zijn dat ik zo goed kan gebruiken in mijn studentenbestaan? Presteer ik er beter door? Wil ik dat boek ook bijna opvreten? Er is maar één manier om daar achter te komen: ik ga aan de Ritalin.

Het is niet moeilijk om aan te komen. Tegenwoordig krijgt elke achtjarige die vervelend is of die om acht uur 's avonds niet wil slapen adhd als diagnose. En hoewel de symptomen van adhd vaak afnemen bij het ouder worden, kunnen ook volwassenen nog kenmerken hebben van adhd. Zo kent iedereen wel iemand in zijn omgeving die Ritalin slikt. En is dat niet het geval? Geen paniek. Google leidt je naar goedkoop uitziende websites als treffend.nl en zoekertjes.nl. Ene Mart20000 verkoopt hele strips voor slechts vijftien euro. *Vantevoren bellen, vragen naar Martin*. En zonder nummerherkenning geen antwoord. Met die pillen komt het wel goed.

Het experiment

Voordat ik Ritalin ga gebruiken, heb ik een gesprek met Robert-Jan Verkes en Desiree Spronk. Verkes is werkzaam als psychiater-psychofarmacoloog aan de Radboud Universiteit en doet onderzoek naar de effecten van drugs op sociaal gedrag. Spronk is promovendus en onderzoekt de individuele verschillen en effecten van het gebruik van cocaïne.

Er blijken heel wat haken en ogen te zitten aan het gebruik van Ritalin, weten ze me te vertellen. Zo is de juiste dosis lastig te bepalen. Ritalin beïnvloedt de dopaminespiegel in de hersenen. Maar: de hoeveelheid Ritalin die na inname daadwerkelijk aankomt in de hersenen, verschilt per persoon. Daarnaast is *de reeds aanwezige hoeveelheid* actieve dopamine voor iedereen anders. De één zal voor het hetzelfde effect dus meer pillen moeten innemen dan de ander. Tot slot: 'hoe meer dopamine, hoe groter het concentratievermogen' gaat niet eindeloos op. De relatie tussen de hoeveelheid dopamine en het effect volgt een zogenaamde *inverted U-curve*. Anders gezegd: Ritalin kan ook averechts werken.

In overleg met de deskundigen beden ik de volgende test. Ik ga drie uur lang woordenlijsten uit het hoofd leren. Eén dag zonder Ritalin, één dag met. *Vox*-hoofdredacteur Annemarie Haverkamp zal na afloop de woordenlijsten overhoren en drie concentratietesten afnemen. Deze testen meten mijn psychomotorische reactietijd en mijn executieve functies, mijn 'werkgeheugen'. Hoe snel kan ik een taak uitvoeren? Op die manier kunnen we enigszins zien wat voor effect Ritalin op mij heeft. Wat doet het met mijn concentratievermogen? En vooral: ga ik er beter van presenteren?

Dag één, zonder Ritalin

Gewapend met vijf gekopieerde bladzijden uit een Frans-Nederlands woordenboek en een flesje water vertrek ik op dinsdag naar de UB. Klokslag één uur begin ik. *Gallairdement*: vrolijk, levendig. *Une auge*: een drinkbak. *La galantine*: gevogelte, met farce gekookt in bouillon. Na ruim drie kwartier heb ik pas één bladzijde geleerd. Was het op de middelbare school ook zo lastig? Qua concentratie gaat het redelijk, maar het kan sneller wat mij betreft. Vijf minuutjes pauze en weer door. *Phagocyter*: opslokken. *La gale*: schurft. Tegen een uur of drie begint mijn concentratie enigszins af te nemen. Ondanks de lasagne van tussen de middag, krijg ik weer honger. Ik probeer mijn maag te negeren en zet nog even door.

Dag twee, met Ritalin

Om tien voor één neem ik anderhalve pil Ritalin in, 15 mg. Een gemiddelde dosis voor 'recreanten'. Om één uur begin ik weer woordjes te stampen. Of ik al iets voel? Nee. Ik voel me rustig, maar dat kan net zo goed door de sfeer in de bibliotheek komen.

Na een halfuur begin ik wel iets te merken. Normaal gesproken ben ik me erg bewust van mezelf en van wat er om me heen gebeurt. Nu niet. Normaal gesproken zit ik constant op mijn nagels te bijten. Nu niet. Gisteren keek ik nog elke vijf minuten op de klok. Nu niet. Ik voel me niet meer moe, maar uitgerust. Ik ben helder in mijn hoofd en raak minder snel afgeleid. Als ik toch last heb van fluisterende mensen aan mijn tafel, maan ik ze tot stilte. "Hé, ik probeer hier te studeren!" Zou dat ook een bijwerking zijn? Doe ik normaal nooit. In de drie uur dat ik bezig ben, neem ik geen pauzes en een hongergevoel blijft uit.

Toch is het niet alles goud wat er blinkt. Ik voel me geconcentreerd, maar daardoor vliegt de tijd voorbij. Ik staar me blind op sommige woorden en erger nog: het leren gaat niet veel sneller of makkelijker. Keer op keer haal ik *ébourrifant* en *ébourrifé* door elkaar, telkens vergeet ik wat *le rayonnage* betekent. En anderhalf uur na inname begint de Ritalin zijn werking te verliezen. Ik staar weer naar de klok en kijk om me heen. Nog een halve pil dan maar?

De testresultaten

Na één dag zonder en één dag met Ritalin gestudeerd te hebben, is het tijd om de testen te vergelijken. Bij het woordjes leren is er weinig verschil zichtbaar: beide dagen wist ik drie pagina's te stampen. Op een steekproef van zestig maakte ik zonder Ritalin vier fouten en met Ritalin vijf. Een minimaal verschil dus. Bij de concentratietesten zijn wel flinke veranderingen waarneembaar. Zo deed ik *trail making test A*, waarbij ik zo snel mogelijk 25 punten moest verbinden, zonder Ritalin in 21,9 seconden. Met Ritalin deed ik er slechts 13 seconden over. Maar wil dit nu zeggen dat Ritalin 'werkt' als studiemiddel voor mij? Het helpt me wel sneller symbooltjes in te vullen en getallen te verbinden, maar mijn studieprestaties blijven hetzelfde.

Geen verrassing

Voor psychiater Robert-Jan Verkes zijn de resultaten geen verrassing. De discrepantie tussen de geheugen- en de concentratietesten vindt hij niet vreemd. Hij benadrukt dat Ritalin in de regel geen invloed heeft op onze geheugencapaciteit. Ons 'werkgeheugen', onze 'executieve functies' en onze 'psychomotorische coördinatie', oftewel ons concentratievermogen, beïnvloedt het wel degelijk. En ja, dat kan een positief effect hebben op het studeerproces. Verkes: "Ik kan me voorstellen dat Ritalin helpt, als je in een tentamenperiode zit en je vermoeid bent. De pillen

helpen dan om alsnog effectief een nacht door te trekken. Indirect kan het medicijn je studieprestaties beïnvloeden. Want als je je beter kan concentreren, kun je uiteindelijk ook beter leren."

Liever koffie

Is het 'recreatief gebruik' van Ritalin nu eigenlijk slecht voor je of niet? Volgens Verkes hangt dat er vanaf. "Als je gezond bent en je gebruikt de juiste doseringen, zal het niet echt slecht voor je zijn om af en toe Ritalin te nemen", aldus de psychiater. "Maar waar ligt het omslagpunt? Als je vaak Ritalin gebruikt, kun je er in principe afhankelijk van worden. En ethisch gezien: wat betekent het voor de onderlinge vergelijkbaarheid als een student hogere cijfers haalt dan zijn studiegenoten, dankzij Ritalin?" Bij het Kruidvat zullen we het medicijn in elk geval nooit kunnen kopen. Het is te vatbaar voor misbruik en er zijn veel mogelijke bijwerkingen. Zo veranderde mijn tijdsbeleving en heb ik zelden zo slecht geslapen als in de nacht nadat ik Ritalin had gebruikt. Een uur slapen, tien minuten wakker. Twee uur slaap, een half uur wakker. *The day after* voelde ik me daardoor allesbehalve geconcentreerd. In de bijsluiter lees ik dat je er depressief van kan worden en ook erge hoofdpijn is heel normaal.

Wat voor mij als een paal boven water staat, is dat ik door Ritalin niet 'het boek bijna wilde opvretten'. Wat dat betreft kan ik het net zo goed

bij mijn oude studiebrandstof houden: sloten koffie, winegums en sigaretten.

Ik herinner me dat de psychiater wees op het placebo-effect van Ritalin. "Wielrenners gebruiken vroeger ook al amfetaminen. Ze kregen er het gevoel van dat ze meer aankonden. Dat geldt ook voor studenten. Ritalin helpt al doordat studenten meer in zichzelf gaan geloven." Misschien moeten we dat gewoon wat meer doen. In onszelf geloven. ★

ONDERZOEK IN NIJMEGEN

Wat heb jij ooit gedaan om je studieresultaten te verbeteren? Momenteel onderzoeken zes masterstudenten van de Nijmeegse Honours Academy het gebruik van zogenaamde *cognitive enhancers* onder de Nederlandse studentpopulatie. Hoeveel studenten gebruiken wel eens wat? Van welke studies zijn zij afkomstig? En zijn er relaties tussen het gebruik van *cognitive enhancers* en bijvoorbeeld studiestress, alcoholgebruik of het lidmaatschap van een vereniging? Om een antwoord te krijgen op die vragen namen de Honoursstudenten een enquête af onder ruim 1500 Nederlandse studenten. Ze vroegen naar het gebruik van Ritalin, maar ook naar medicijnen als modafinil, rivastigmine en bètablokkers. Het analyseren van de enquêtes zal nog enkele maanden in beslag nemen. In juni worden de onderzoeksresultaten bekend gemaakt.

Academisch Schrijfcentrum Nijmegen

www.ru.nl/asn

Academisch schrijven: Hoe krijg ik mijn studenten zover?

Vrijdag 11 mei, 09.00-13.30 uur

- o Lezing Prof. Cheryl Glenn
- o Praktische workshops

Meld u aan op
www.ru.nl/asn/workshops11mei

Radboud Universiteit Nijmegen

donderdag 24 mei 16.30-22.30u

RADBOUD DIESFESTIVAL

TIM KNOL

KRYSTL

MEMPHIS
MANIACS

MOSS

www.ru.nl/diesfestival

toegang met studentenkaart of personeelspas
introducés toegestaan

Radboud Universiteit Nijmegen

ônder
onnes

THUISKOMEN IN HET GROENE HART VAN NIJMEGEN

94 koopwoningen vanaf € 161.000 v.o.n.

1A

12 woningen v.a. € 245.000

1B

19 woningen v.a. € 224.500

2

34 appartementen v.a. € 164.000

4B

16 woningen v.a. € 247.500

5

13 appartementen v.a. € 161.000

Speciale regeling voor starters

tot 20% meer lenen en tot 25% minder hypotheeklasten

Een appartement **kopen** met een netto maandlast vanaf € 414 of een woning vanaf € 557?
Dat kan met de Starters Renteregeling (SRR). Een aantal voorbeelden:

inkomen 1 ^e persoon	€ 32.000	€ 22.000	inkomen 1 ^e persoon	€ 43.000	€ 30.000
inkomen 2 ^e persoon	€ 13.000	€ 13.000	inkomen 2 ^e persoon	€ 15.000	€ 15.000
max. hypotheek met SRR	€ 169.950	€ 171.265	max. hypotheek met SRR	€ 228.990	€ 228.990
netto maandlast met SRR	€ 414	€ 452	netto maandlast met SRR	€ 557	€ 565

Op www.startersrenteregeling.nl berekent u in een handomdraai wat de voordelen voor u zijn.

Kijk voor meer informatie op www.onderonnes.nl of informeer bij de makelaars Strijbosch Thunnissen, www.stmakelaars.nl, telefoon 024 - 365 10 10 en Van der Krabben, www.krabben.nl, telefoon 024 - 323 16 19.

ônder onnes is een initiatief van Standvast Wonen, www.standvastwonen.nl.

PUNT!

NIEUWS

Meerjaren Investeringsprognose

Iedere twee jaar actualiseert de universiteit lopende en voorgenomen bouwplannen in de zogeheten Meerjaren Investeringsprognose (MIP). De termijn waarover gekeken wordt is steeds tien jaar (nu 2012-2022). Het gaat daarbij om zeer forse bedragen: voor de hele periode ruim 270 miljoen euro. De universiteit verkeert in de gelukkige omstandigheid dat ze hiervoor geen grote leningen hoeft af te sluiten, maar dit zelf kan financieren. De komende jaren gaat een groot gedeelte van het geld naar de nieuwbouw voor rechten en sociale wetenschappen, de renovatie van tandheelkunde en de bouw van een tweede researchtoren bij het UMC. De plannen wijken merendeels niet af van de vorige MIP uit 2010, al zijn er wel een paar opvallende verschillen: tandheelkunde krijgt geen nieuwbouw aan de Kapittelweg, maar de huidige behuizing wordt gerenoveerd. De tweede researchtoren bij het UMC is nieuw in de MIP, wat ten koste

gaat van de vernieuwing van het laatste deel van de Thomas van Aquinostraat, waar met name managementwetenschappen huist. De vernieuwing wordt hierdoor uitgesteld.

Algemene Studentenenquête

In oktober en november 2011 is de jaarlijkse Algemene Studentenenquête bij 3.904 studenten afgenomen. De resultaten en de actiepunten zijn besproken met het college van bestuur tijdens de Gezamenlijke Vergadering (GV) van 16 april. In de enquête is sprake van de volgende vaste thema's: tijdsbesteding, huisvesting, inkomen en computergebruik. De specifieke thema's waren dit collegejaar o.a. de ict-voorzieningen en bibliotheken. De enquête toont onder andere een verslechterde inkomenspositie van studenten, een daling van de tijd besteed aan (on-)betaald werk naast de studie en onvrede over het aantal beschikbare studieplaatsen en computers in

de bibliotheken. De problemen rondom het werkplekken- en computerbeleid worden meegenomen in de taskforce die hiervoor is ingesteld.

Péage/Neage?

Met Péage kun je printen en kopiëren op de campus met één kaart. Dit project sukkelt echter sinds het begin met problemen. De USR trok in de GV meteen aan de bel, gevolgd door de OR toen ook de medewerkers plotseling niet meer konden kopiëren in de verschillende bibliotheken. Net een copycard gekocht? Werkt niet meer. De copycardautomaten werden niet afgesloten. De gedupeerden hoopten tevergeefs op enige vorm van communicatie over de problemen met Péage. Daarnaast waren er problemen met het opladen van de campuscard via Péage. Portiers worden nu ingeschakeld om een saldo op de campuskaart te laden. Het CvB ging door het stof en heeft beloofd de problemen zo snel mogelijk op te lossen.

INTERVIEW

Elke maand stellen een OR- en USR-lid zich voor

GERINE LODDER, OR-LID NAMENS PROMOVENDI OVERLEG NIJMEGEN.

Wie is je vader en wie is je moeder?

"Ik ben opgegroeid in een hecht gezin. Mijn vader Martien werkt bij de hbo-opleiding Social Work als coördinator en docent, mijn moeder Marion is docent Nederlands op het vmbo. Mijn zusje Marieke werkt als juf op een basisschool."

Waarom zou het college van bestuur volgens jou geld moeten besteden als er geld overblijft?

"Het in dienst nemen van mensen met een gesubsidieerde baan, die nu met ontslag worden bedreigd en het opzetten van een beurzensysteem zodat studenten die dat anders niet kunnen betalen een (eventueel tweede) master kunnen volgen."

Waarom ben je lid van de OR/SR?

"Ik ben altijd betrokken geweest bij het reilen en zeilen van de universiteit. Heb interesse in de organisatie en ik vond het een mooie manier om bij te dragen aan een fijnere werk- en studieplek: een universiteit met een sociaal gezicht."

Wat is het onderwerp van je promotie?

"Mijn onderwerp is eenzaamheid. Ik kijk of studenten die eenzaam zijn verschillen van andere studenten in aandacht, begrip, kennis en omgaan met sociale situaties."

Wanneer ga je tevreden slapen?

"Meestal, ik kan goed ontspannen en genieten. Maar vooral als ik het gevoel heb dat ik iets volbracht heb, voldaan ben met wat ik doe op het werk, met de mensen om mij heen, of voor mezelf."

MIKE LIGTHART,

USR-LID NAMENS CHECK EN STUDENT SCHEIKUNDE EN KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

Wie is je vader en wie is je moeder?

"Mijn vader is een sportieve man die zich inzet voor de veiligheid in dit land en mijn moeder is een zorgzame vrouw die zorgt dat het haar kinderen aan niets ontbreekt."

Gerine en Mike

Foto: Gerard Verschooten

Waarom zou het college van bestuur volgens jou geld moeten besteden als er geld overblijft?

"Een cultuurcentrum! Er zijn talloze studenten die zich bezighouden met kunst en cultuur: muziek, dans, theater, literatuur, fotografie. Zij kunnen niet op de campus terecht, terwijl dit enorm zou bijdragen aan de academische sfeer. Creatieve ontspanning werkt inspirerend en reflecterend op studeren en onderzoeken. Denk aan een ticketuur pianoles of een cursus schilderen."

Wat is CHECK en waarom is het belangrijk dat je CHECK vertegenwoordigt in de USR?

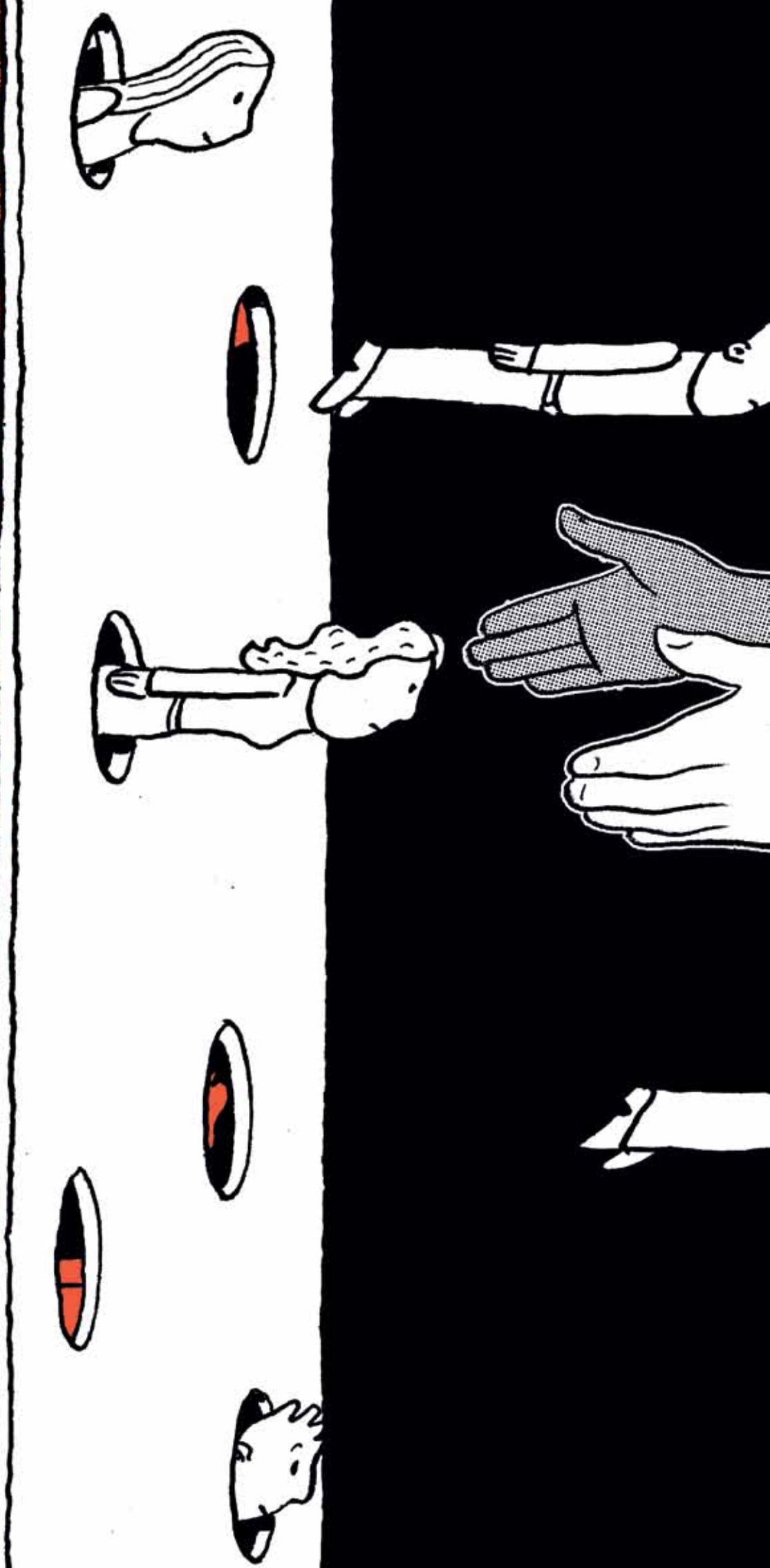
"CHECK wil dat culturele ontplooiing en maatschappelijke verantwoordelijkheid onder studenten vanzelfsprekender wordt. Naast het bezoek aan de kroeg of de fitnessruimte mag er ook meer naar het theater gegaan worden of vrijwilligerswerk worden gedaan. Wij vertegenwoordigen organisaties die dit faciliteren."

Welk onderwerp van je studie vind je het interessantst?

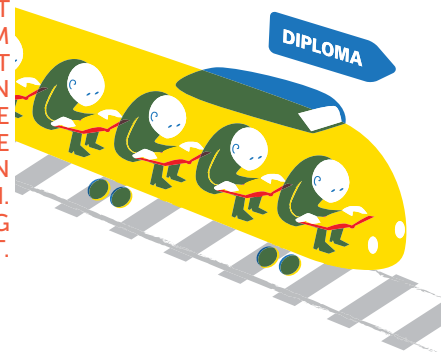
"Hersenen (en gedrag) en robots!"

Wanneer ga je tevreden slapen?

"Na een dag met productiviteit op bestuurlijk en studievak, goed gemixt met gezelligheid en ontspanning."

DE ENE MAATREGEL BUITELT DIT JAAR OVER DE ANDERE OM STUDENTEN AAN TE ZETTEN TOT BETERE STUDIERESULTATEN EN MINDER UITVAL. IN DE SERIE 'AAN DE TEUGELS' EEN OVERZICHT VAN DE PLANNEN EN WAT DIE BETEKENEN VOOR STUDENTEN EN DOCENTEN. IN DE DERDE AFLEVERING SELECTIE AAN DE POORT.

AAN DE TEUGELS (DEEL 3):

GESCHIKT ONGESCHIKT

OP ZOEK NAAR DE BESTE STUDENTEN

Tekst: Paul van den Broek en Freek Turlings / Illustraties: Roel Venderbosch / Fotografie: Dick van Aalst

Steeds meer populaire opleidingen, zoals psychologie en geneeskunde, selecteren zelf een deel van hun eerstejaars. Het vwo-diploma is voor hen niet genoeg als entreebewijs. Opleidingen zien de selectie als een 'goede voorspeller van studiesucces', maar tegengeluiden zijn er ook. "Het druist in tegen het fundamentele recht op ontwikkeling."

In de middag van zaterdag 24 maart melden zich tientallen scholieren bij het sportcentrum. In de sporthal nemen ze allemaal plaats achter een eigen tafeltje. Er worden toetsen uitgedeeld. Na anderhalf uur komen de eersten weer naar buiten. Lisa Veldschoten uit Zutphen heeft "een goed gevoel over de toets". Ook Anki Verhagen uit Venlo is optimistisch. "Op mijn eindlijst staan straks wel een paar zesjes, denk ik. Nu maak ik meer kans in te stromen bij psychologie."

Lisa en Anki maken deel uit van een groep van 271 eindexamenscholieren die op hun vrije zaterdag naar Nijmegen komen om mee te doen aan de 'decentrale selectie' van psychologie.

Vanwege de grote instroom hanteert deze studie overall in het land al een paar jaar een numerus fixus. Nieuw dit jaar is dat de Nijmeegse opleiding zelf de selectie, ter hand neemt, de zogeheten 'decentrale selectie' waarmee de opleiding 225 van de in totaal 450 nieuwe eerstejaars wil aanwijzen. Ook geneeskunde, tandheelkunde en bedrijfskunde selecteren zelf een deel van hun instroom van volgend jaar. Welke filters een opleidingen in stelling brengen om de 'beste' studenten naar Nijmegen te halen, mogen ze zelf verzinnen. Dat kan een toets zijn, of een sollicitatiebrief, of bij tandheelkunde een extra test naar de fijne motoriek.

Motivatie

De gedachte achter de selectie is voor alle opleidingen dezelfde: de kans verhogen dat je gemotiveerde studenten in huis haalt, wat de kans op uitval vermindert. Rinske de Graaff Stoffers van het Onderwijsinstituut Psychologie en Kunstmatige Intelligentie legt uit dat de scholieren aan het werk worden gezet met een zelfstudiepakket als voorbereiding op de toets. "Dat doen we bewust in de drukke aanloop naar het eindexamen. Wie de toets komt maken, geeft alvast blijk van inzet."

Dat de toets van psychologie selecterend werkt, blijkt nu al. Van de 382 scholieren die zich hadden aangemeld, kwam 24 maart uiteindelijk 70 procent opdaven. Mogelijk was de

studiebelasting te hoog of hadden scholieren een ander beeld van psychologie voor ogen. De Graaff Stoffers legt uit dat bewust is gekozen voor een wetenschapsgerichte toets, die een goede afspiegeling biedt van wat eerstejaars in Nijmegen staat te wachten.

De deelnemende scholieren zien wel iets in de selectiemethode van de opleiding. Dit is veel beter dan alleen maar de weging van een eindexamencijfer, vindt Lisa Veldschoten. "Ik kan zo mijn capaciteiten beter laten zien. De toets test heel specifiek of je geschikt bent als psychologiestudent." Zij heeft de stof met interesse bestudeerd. "Dit is meteen de bevestiging dat ik de studie wel leuk zal vinden als ik word geplaatst." Anki Verhagen noemt de toets een goede aanvulling op het eindexamencijfer. "De ene scholier heeft een veel moeilijker pakket dan de ander. Dan zegt zo'n cijfer weinig over je geschiktheid om psychologie te kunnen studeren."

Koerswijziging

Bij de opleiding geneeskunde - van oudsher ook een lotingstudie - wordt al sinds 2009 de helft van de 330 eerstejaars decentraal geselecteerd. Het idee is hetzelfde als bij psychologie: scholieren worden als aanloop naar een toets in de drukke periode aan het werk gezet met een studiepakket. Hoogleraar Roland Laan, opleidingsdirecteur geneeskunde: "Er wordt in

'IK GELOOF WEL DAT HET STUDIERENDEMENT OP DEZE MANIER VERBETERT, MAAR DE HAMVRAAG IS OF JE ER OOK BETERE ARTSEN VAN KRIJGT'

deze intensieve periode een serieus beroep gedaan op de cognitieve vermogens. Zo testen we tevens zaken als motivatie en het vermogen om te plannen.”

Nu de opleiding drie jaar ervaring heeft met zelf geselecteerde studenten, kan een eerste balans worden opgemaakt en die is positief: deze studenten presenteren significant beter dan de centraal geselecteerde groep. “Daarom willen we doorgaan met decentrale selectie”, zegt Laan. Inmiddels is het voor opleidingen wettelijk mogelijk om 100 procent decentraal te selecteren, wat volgens Laan in de lijn ligt van het kabinetvoornemen om de centrale loting af te schaffen. Geneeskunde gaat vanaf volgend jaar alle eerstejaars zelf selecteren, de ene helft op basis van een toets, de andere helft op basis van een hele trits criteria, zoals goede eindexamencijfers, een relevant cv, bewezen talent in muziek of sport, naast vaardigheden als communiceren en samenwerken. Laan streeft naar een manier van selecteren “waarin ook mensen die al eerder eindexamen vwo deden een kans krijgen om bij ons in te stromen”.

Minder volwassen

Joyce Hellegering (25), student geneeskunde en studentassessor van de medische faculteit, uit haar twijfels bij de nieuwe manier van selecteren. Hellegering, sprekend op eigen titel: “Als ik naar mezelf kijk op mijn achttiende, denk ik niet dat ik door de selectie was gekomen zoals die er in de toekomst uit gaat zien. Ik had als eindcijfer een 6,3 – waar ik overigens wel hard voor gewerkt heb – en totaal geen cv. Ik was minder volwassen en wist niet precies wat ik wilde. Ik weet dan ook niet of ik genoeg gemotiveerd zou zijn geweest om de toets te maken. Toch zit ik nu absoluut niet op de verkeerde plek.”

Hellegering is bang dat haar opleiding via de nieuwe selectiemethode te zeer het vizier richt op de bollebozen: “Ik geloof heus wel dat het studierendement op deze manier verbetert, maar de hamvraag is of er dan per se betere artsen worden opgeleid.” Hellegering denkt van niet. Ze wijst op het gevaar van een ‘homogene groep’ afgestudeerden, in een steeds veelkleuriger samenleving. “Diversiteit onder

onze studenten is daarom van groot belang. Dat bereik je niet als je zoveel nadruk legt op rendementen.”

Hellegering vraagt zich af hoe je de gemiddelde achttienjarige moet toetsen op de geschiktheid om te studeren. “Kwaliteiten die iemand tijdens de selectie niet bezit, kunnen worden aangeleerd. Dat is juist het idee van studeren. Motivatie kan ook tijdens de studie ontstaan. Er zijn maar weinig mensen die helemaal zeker zijn van hun zaak als ze een studie kiezen.”

Roland Laan is het hier niet mee eens: “Uit onderzoek en ervaring weten we dat cognitieve prestaties een goede voorspeller zijn voor studietoetsen. Daarnaast kunnen we mensen die van huis uit meer kwaliteiten mee hebben gekregen, ook beter helpen. Tenslotte is er zoveel animo voor de studie geneeskunde, dat gemotiveerde studenten voorrang verdienen.” De nadruk op rendement is nog niet zo gek, zegt Laan. “Als je in het eerste deel van de studie uitvalt, word je nooit arts, geen slechte en geen goede.”

BETUTTeling KOMT STUDENT GOED UIT

Aankomend studenten krijgen vanaf eind mei een vragenlijst in de mail. Doel: achterhalen of hun studiekeuze de juiste is. Wie nooit informatie opvroeg over de studie, wordt bij voorbaat aangemerkt als 'risicostudent'. Wie denkt het met twintig uur studie te gaan redden of wie een laag eindexamencijfer heeft, kan worden uitgenodigd voor een gesprek. Naar verwachting valt 20 tot 25 procent binnen het risicoprofiel. Het gesprek ('weet je waar je aan begint?' 'is het hbo niet beter?') wordt gevoerd door een ouderejaars, een studieadviseur en vanaf volgend jaar een docent. Ongeacht het advies, mag de nieuweling zich gewoon inschrijven. Hij of zij wordt het eerste jaar wel extra gevolgd, omdat pilots uitwijzen dat bij risicostudenten de kans op uitval groot is. Betuttelend? "Uit onderzoek blijkt dat studenten het zelf zinvol vinden", aldus Carla van Wely, hoofd Studentengebeleiding. "Falen wordt voor de universiteit én de student een steeds groter financieel risico."

Ook de scholieren die meededen aan de toets van psychologie plaatsen kanttekeningen. "Misschien worden nu juist mensen geselecteerd die goed een boek uit hun hoofd kunnen leren, terwijl ze niet werkelijk gemotiveerd zijn", zegt Lisa. Ook Anki twijfelt aan de toets als filter om ongemotiveerde studenten te schiften. "Een motivatiegesprek is daarvoor denk ik geschikter."

Rinske de Graaff Stoffers begrijpt de bezwaren. Ze noemt een gedegen motivatiegesprek weliswaar een goed middel, maar het organiseren van honderden van dergelijke ontmoetingen met scholieren is vooralsnog een te grote inspanning. Voorlopig beperkt de opleiding zich tot de toets. Of deze de selecterende werking heeft die ervan wordt verwacht, moet nader onderzoek uitwijzen. "Dat wachten we af voordat we ons bergen extra werk op de hals halen."

Recht op ontwikkeling

Noël Vergunst, onderwijsadviseur van de universiteit, plaatst fundamentele kanttekeningen bij de selectiedrang van opleidingen. "Al die criteria die opleidingen verzinnen om te mogen studeren, zijn een boodschap aan het vwo dat de eisen niet deugen. Terwijl principieel iedereen met dit diploma welkom moet zijn." De kennelijke kloof tussen diploma en studie verdient een serieus debat, vindt Vergunst. "Bij het vwo-examen zijn blijkbaar aanvullende eisen nodig: bespreek dat dan. Als communicatieve vaardigheden voor de artsopleiding zo belangrijk zijn, wat ik me kan voorstellen, waarom dan geen aandacht hiervoor binnen het vwo?" De selectiedrang kan tevens wijzen op een te hoog instapniveau van de universitaire studies en ook daar kun je naar kijken. "Wie weet is het voor sommige studies wel nodig om een tussenjaar te organiseren. Dat is een beter middel dan een selectie vooraf. Ook moet je meer aandacht geven aan de selecterende werking van de propedeuse, wat in elk

geval garandeert dat alle studenten een kans krijgen."

Het bezwaar van decentrale selectie, zeker als je honderd procent selecteert, is volgens Vergunst het risico dat bepaalde groepen scholieren worden buitengesloten. "Met een lotingsstelsel heeft iedereen tenminste nog een kans, decentrale selectie zegt dat de ene groep wel en de andere niet welkom is." Dit druist volgens hem in tegen het "fundamentele recht op ontwikkeling".

Vergunst wijst op de toets van psychologie, waarin scholieren worden geconfronteerd met de methodologische grondslagen van het vak. "Wordt een scholier geacht die te kennen? Is die rijp om dit soort kennis tot zich te nemen?" Vergunst vindt van niet: het is juist aan de universiteit om de scholier die kennis bij te brengen. Die extra filters na het diploma ontnemen de scholieren het zicht op wat precies van hen wordt verwacht als ze aan het vwo beginnen. "Als twaalfjarige zou je eigenlijk al moeten weten wat je extra moet gaan doen om iets als psychologie of geneeskunde te studeren. Dat weet natuurlijk niemand, terwijl iedere scholier het recht moet hebben zich in die richtingen te gaan ontwikkelen."

Een ander probleem volgens Vergunst is de welhaast onmogelijke bewijsvoering dat een maatregel als decentrale selectie werkt. In onderwijsland is het inmiddels gemeengoed om alle maatregelen aan een gedegen evaluatie te onderwerpen. Maar het zijn er te veel, aldus Vergunst: naast de selectie aan de poort voert de universiteit het bindend studieadvies in, wordt het onderwijs geïntensiveerd, wordt aan de basisbeurs getornd én zijn er boetes als het studeren te lang duurt. "Het is wel heel lastig geworden om achteraf de voorspellende waarde van een individuele maatregel te meten. We doen nu van alles om het rendement te verhogen en waarschijnlijk te veel. Wat het risico vergroot dat we in de mist blijven tasten." ★

COLUMN

STUDENT2012

Lieke von Berg, vierdejaars student Nederlands aan de Radboud Universiteit, werpt elke Vox een kritische blik op campus, studentenleven en onderwijs.

Ja, nee, zo ongeveer

Vroeg of laat – maar meestal veel vroeger dan je lief is – bereik je in je studie het moment waarop het onmogelijk is om nog langer met de buitenwereld te communiceren over waar je je mee bezighoudt. Vaak begint dit al in milde mate bij de start van je opleiding, bij de misvattingen die maar moeilijk uit de weg geruimd kunnen worden. Willen studenten Nederlands niet allemaal romanschrijver worden en ambiëert niet elke student politicologie het minister-presidentschap? Ja, en alle criminologen willen crimineel worden.

Het is al een hele kunst om duidelijk te maken wat je studie niet inhoudt, maar dat is nog niets vergeleken bij uitleggen wat je wél doet. Echt ellendig wordt het dan ook pas bij het bachelorwerkstuk. Je bent er zo intensief mee bezig dat je erover móet praten, tegelijkertijd is dat volstrekt onmogelijk. Je kunt geen getergde klagzang over het moeizaam vlotten van je werkstuk afsteken zonder ook antwoord te moeten geven op de vraag waar het over gaat. Dan zijn er twee mogelijkheden: je doet een poging om in je eigen termen uit te leggen waarin je je verdiept en krijgt als antwoord slechts een glazige blik die je vertelt dat je een vakidoot bent, of je probeert in sterk versimpelde, gewone mensentaal uit te leggen wat je onderzoeksvraag is, waarop de gesprekspartner gegarandeerd denkt: 'Is dat alles? Doe je dát na drie jaar studeren?'

Er zijn steeds minder mensen die je kunnen volgen en hoe langer je studeert, hoe eenzamer het moet worden. Promoveren is zo bezien voornamelijk een langdurige exercitie in het afgezonderd leven in – ja hoor, daar is de term – een ivoren toren. Is er al eens een psycholoog gepromoveerd op het effect dat promotie-onderzoek heeft op het welzijn van de promovendus? Ook het volgen van een tweejarige master moet een geïsoleerde bedoening zijn. Ik merkte het al toen ik een belangstellende vriend probeerde uit te leggen wat ik de komende twee jaar hoop te doen. "Ah", zei hij begrijpend, "onderzoeksmaster, klinkt goed, ik hou wel van letterenonderzoek. Wat voor onderzoek ga je doen? Zeker net zoiets als Paulien Cornelisse?"

Je kunt natuurlijk alle stadskranten uitpluizen, honderden sites afgaan of je abonneren op een veel te frequente nieuwsbrief om erachter te komen wat Nijmegen komende maand te bieden heeft op cultuurgebied. Maar je kunt ook gewoon achterover leunen en vertrouwen op de mening van vier Vox-deskundigen.

LUISTEREN

TIMO PISART (23), STUDENT PSYCHOLOGIE, FREELANCE POPJOURNALIST EN GITARIST VAN OIIO

1. ORANJEPOP

30 april in het Hunnerpark

Vier de start van het festivalseizoen met de eigenwijze pop van Roosbeef, de komische beatmuziek van The Kik en de soulvolle hiphop van Pete Philly. En doe eens gek: gooi wat geld in de daarvoor bestemde bakken. Vrijwillige bijdrage. 14.00 – 23.00 uur.

2. LIANNE LA HAVAS

17 mei in LUX

Bij het bekijken van de spaarzame video's en het horen van de fluwelen stem van deze Britse chanteuse, werd ik spontaan verliefd. Laat jou hetzelfde overkomen bij een van haar eerste Nederlandse optredens!

14 euro. 20.30 uur.

3. RABBOUD DIES-FESTIVAL

24 mei op het Erasmusplein

Potverdorie, een van mijn favoriete bands komt zomaar de universiteit opluisteren: Moss, met intieme gitaarindie en een vleugje afrobeat. Krystl, Tim Knol en Memphis Maniacs krijg je er gratis bij! Gratis. 17.00 – 22.30 uur.

(NIET) VOOR NOP NAAR ORANJEPOP

EEN GRATIS FESTIVAL, KAN HET NOG IN DEZE TIJD VAN CULTURELE KAALSLAG? MET TEGENVALLEND WEER EN DAARDOOR DITO DRANKOMZET, KAN IEDERE EDITIE DE LAATSTE ZIJN. DAAROM INTRODUCEERDE ORANJEPOP VORIG JAAR EEN REVOLUTIONAIRE EN UITERST SYMPATHIEKE CONSTRUCTIE: **HET PUBLIEK MAG BETALEN WAT HET WIL.**

Tekst: Timo Pisart / Foto: Tom Roelofs

Oranjepop, het gratis toegankelijke Nijmeegse festival

– op Koninginnedag in het Hunnerpark – vraagt het publiek sinds vorig jaar om een vrijwillige bijdrage onder het motto *Pay What You Want*, om de toekomst van het festival te verzekeren. Geen kassa's, maar charmante vrijwilligers die het publiek bij de poort aansporen om een duit in het zakje te doen. Met die duiten kan Oranjepop dit jaar onder andere Roosbeef, Pete Philly en The Kik verwelkomen.

Pokkenweer

Het geld kan Oranjepop goed gebruiken. Het organiseren van een gratis festival is een kwetsbare zaak, vertelt Peter Onstein, organisator en pro-

grammeur van het festival. Slechts een vijfde van de inkomsten haalt Oranjepop binnen via fondsen en subsidies, de overgrote meerderheid van de begroting wordt gedekt met drankomzet. "Kortom: vroeger hoefde er maar één Koninginnedag voorbij te komen met echt pokkenweer en we waren meteen failliet gegaan. Dan was tien jaar werk verloren. Mede dankzij de vrijwillige bijdragen kunnen we nu een gezonde reserve opbouwen."

Al jarenlang speelt Oranjepop ongeveer quitte, maar sinds de tweede helft van het vorige decennium wordt het voor gratis festivals van dit formaat steeds moeilijker om financiën binnen te halen, aldus Onstein. Gages van bands worden hoger; bedrijven bezuinigen op het sponsorschap en

fondsen en subsidies verdwijnen door culturele kaalslag. Het draagvlak en enthousiasme vanuit het publiek blijft echter onverminderd en daar zag de programmeur een kans: "Elke euro die de bezoeker geeft is meegenomen en geeft aan dat ze het waarderen."

Radiohead

De Pay What You Want-constructie van Oranjepop komt niet uit de lucht vallen. In 2007 kwam een van 's werelds grootste alternatieve bands, Radiohead, met *In Rainbows*, een album dat voor ieder gewenst bedrag te bestellen was, dus ook gratis. Hiermee omzeilde de band de financiële tussenkomst van platenmaatschappijen én betrokken ze fans veel directer bij het geven van steun.

Al gauw volgden vele muzikanten het voorbeeld van de Britse groep en inmiddels zijn Pay What You Want en *crowdfunding* – een project financieren vanuit persoonlijke investeerders – verweven met de culturele wereld.

Toch is Oranjepop het eerste gratis festival in Nederland dat een Pay What You Want-constructie heeft en afgelopen jaar leidde dat tot "een aardig resultaat". De donaties staan in totaal garant voor zo'n 5 procent van de begroting. "Met de opbrengst nemen onze reserves toe, zodat we een jaar – ik klop het alvast af – met pokkenweer beter kunnen overleven. Het is goed om te zien dat onze bezoekers wat over hebben voor Oranjepop. Maar als ze liever twee biertjes extra drinken aan de bar, hebben we dat natuurlijk net zo lief." *

LEZEN

ANNE LOZEMAN (27), STUDENT NEDERLANDSE TAAL EN CULTUUR

1. AMY WALDMAN

De inzending

Wat als blijkt dat het geselecteerde ontwerp voor het monument op Ground Zero is gemaakt door een moslim? Waldman laat zien hoe sinds 9/11 de tegenstellingen binnen de Amerikaanse samenleving zijn geradicaliseerd.

2. ETGAR KERET

Verrassing

Erg knappe bundel absurdistische verhalen waarin de absurditeiten op dezelfde nuchtere, vanzelfsprekende manier beschreven worden als de alledaagse realiteit. Stuk voor stuk verbluffend raak.

3. VICTOR SCHIFERLI

Dromen van Schalkwijk

De herinneringen van Felix aan zijn jeugd in een nieuwbouwwijk in de jaren tachtig, met bijbehorende punk- en popmuziek, biertjes, jointjes en cassettes, nemen je volledig mee terug naar die tijd. Boeiende coming-of-age roman.

UITGAAN

MATHIEU JANSSEN (27), STUDENT SOCIOLOGIE EN PROGRAMMAMAKER BIJ LUX

1. DE ZIEL VAN NIJMEGEN

27 april in het Collegezalen-complex

Na een avond propvol lezingen over de ziel, laat dj en saxofonist Makkelijk Zat zien dat je ledematen op de dansvloer een eigen wil blijken te hebben. 15,00 / 7,50 euro, studenten gratis. Vanaf 19.00 uur.

2. POPQUIZ MARATHON

16 mei op tien locaties in de stad

Gespecialiseerd in easy listening mathcore en Hawaiian

krautrock? Tijdens de landelijke Popquiz Marathon stel je je eigen programma samen. 20 euro (voor 5 personen). Vanaf 20.00 uur.

3. DE NACHT DER PROFESSOREN

3 mei in Doornroosje

Ingewikkelde maatsoorten, intelligente basloopjes en complexe toonladders: Nijmeegse hoogleraren achter de draaitafels. 6 euro. Vanaf 21.30 uur.

ZIEN

PIETER NABBE, JOURNALIST EN FILMKENNER

1. TAKE SHELTER

Nu in LUX

Om dezelfde onheilspellende wolkenconstellaties te zien als hoofdrolspeler Michael Shannon, moet je deze film op groot doek bekijken. Prachtfilm van nieuw talent Jeff Nichols.

2. THIS MUST BE THE PLACE

Vanaf 26 april in LUX

Popkenners herkennen in deze titel een liedje van The Talking Heads. David Byrne speelt zelfs een klein rolletje als zichzelf en wil van overjarige rockster Sean Penn weten waarom hij geen muziek meer maakt.

3. ON THE ROAD

Vanaf 24 mei in LUX

De Braziliaan Walter Salles (*Central do Brazil*) waagde zich aan de verfilming van deze cultklassieker die je voor je 25ste gelezen moet hebben. Wie het boek van Jack Kerouac vergat te lezen, kan nu naar de bios.

NIEUW GEZICHT

NAAM: MARIEKE VOSKAMP (30)
VORIGE FUNCTIE: ASSISTENT-ACCOUNTANT BIJ DUBOIS & CO REGISTERACCOUNTANTS IN AMSTERDAM
NIUWE FUNCTIE: CONTROLLER UNIVERSITEITS-BIBLIOTHEEK (UB), CONTROLLER UNIVERSITAIR SPORTCENTRUM (USC)
SINDS: 13 FEBRUARI 2012

Wat houdt je nieuwe functie in?

"Als controller ben ik verantwoordelijk voor een goed beheer van de in- en uitgaande geldstroom van de UB en het USC. Ik maak financiële maandrapportages en jaarrekeningen, waaruit blijkt of de inkomsten en uitgaven in lijn zijn met de verwachtingen. Die informatie bespreek ik met de directie van de UB en het USC, zodat zij hun organisatie beter kunnen aansturen. Daarnaast kijk ik als controller of de processen in de organisatie zo zijn, dat ze betrouwbare financiële informatie opleveren."

Waarom ben je van Amsterdam naar Nijmegen gekomen?

"Ik werkte als externe accountant voor dertig non-profit klanten. Dat was hectisch. Als controller zit ik nu op de stoel van mijn vroegere klanten en werk ik voor maar twee klanten waarbij ik veel intensiever betrokken ben. Ik ben net afgestudeerd als Master of Science in Accounting & Control aan de VU in Amsterdam en wil graag die andere kant van het vak leren kennen. En ik zocht een baan in het oosten van Nederland, omdat ik ben verhuisd naar Duitsland."

Hoe bevalt het?

"De universiteit is een andere wereld dan het bedrijfsleven. Ik werk in een team van tien controllers op de Centrale Financiële Administratie en vind het prettig dat ik meer tijd heb om dingen grondig uit te zoeken en me te ontwikkelen. Wat me aanspreekt is het maatschappelijk verantwoorde karakter van de universiteit en de focus op duurzame ontwikkeling. Er is veel aandacht voor *people and planet*. Voor *profit* zijn er volgens mij nog wel meer mogelijkheden."

AGENDA

MEDEDELINGEN OF BERICHTEN VOOR VOX CAMPUS KUNT U STUREN NAAR: VOXCAMPUS@VOX.RU.NL DE VOLGENDE VOX VERSCHIJNT OP 24 MEI 2012.

ALGEMEEN

www.ru.nl/agenda

24 MEI, 89E DIES NATALIS, 10.00 uur: Eucharistieviering Studentenkerk (Erasmuslaan 9A). Om 13.30 uur tijdens de academische zitting in de Vereeniging worden de Radboud Universiteitspenningen en de studentenonderscheidingen uitgereikt. Na afloop van de zitting is er het jaarlijkse Radboud Diesfestival op het Erasmusplein en het Pieter Bondamlein.

www.ru.nl/fb

Gewijzigde openingstijden horeca-locaties i.v.m. meivakantie (1 t/m 4 mei):
DE REFTER: open van 11.00-19.00 uur.
HET GERECHT: open 10.00-15.00 uur.
RESTAURANT FNWI: open van 11.00-14.00 uur.
SPORTCAFÉ: gesloten van 28 april t/m 6 mei.

www.ru.nl/studentenkerk

ELKE 2^E EN 4^E DONDERDAG, 12.30-13.30 uur: Roze Lunch.

ELKE MAANDAG, 12.45-13.15 uur: lunchmeditatie.

ELKE MAANDAG EN WOENSDAG, 13.15 uur: samen lunchen.

1^E WOENSDAG 20.00-21.00 uur, **2^E T/M**

5^E WOENSDAG, 12.45-13.15 uur: Taizé.

8 MEI EN 9 MEI, 18.30 uur: aanvang nieuwe cursussen Meditatie. Locatie: Stilteruimte, Erasmuslaan 9A.

11 MEI T/M 13 MEI, 13.00-18.00 uur: Abdiweekend 'Qualitytime voor jezelf'. Aanmelden voor 5 mei, informatieavond 7 mei, 19.00 uur.

22 MEI, 17.30 uur: *Dinner 'n Diversity*, samen eten en stilstaan bij eigenheid en diversiteit. Initiatief van Amnesty International Studentengroep Nijmegen, AEGEE Nijmegen, Dito! Homo-

jongerenorganisatie Nijmegen, Moslimstudentenvereniging Nijmegen, Studenten voor Oekraïne en Studentenkerk Nijmegen. Opgeven: dinnerndiversity@gmail.com. Locatie: Studentenkerk, Erasmuslaan 9A.

23 MEI, 18.00-21.00 uur: Crossroads.

ELKE ZONDAG, 11.00-12.00 uur: Oecumenische kerkdienst.

ELKE ZONDAG, 17.00 uur: Catholic Eucharist in English.

STUDENTEN

www.ru.nl/agenda

9 MEI, 12.00 uur: Minormarkt (voorlichtingsactiviteit), informatie minor-aanbod Faculteit der Letteren. Locatie: hal Erasmusgebouw.

www.bbb.science.ru.nl

16 MEI: BBB-Carrièrebeurs stichting BètaBedrijvenBeurs, presentatie meer dan 35 bedrijven en lezing dr. Marcel Wubbolts, Chief Technology Officer DSM. Locatie: Huygensgebouw, Heyendaalseweg 135.

LEZINGEN

www.ru.nl/sp/crisis

7 MEI, 12.45 uur: Actualiteitencollege 'Leven de crisis! Over de voordelen van de economische malaise', econoom Floris Heukelom. Leon Wecke spreekt column uit. Locatie: Hal Erasmusgebouw.

www.sciencecafenijmegen.nl

7 MEI, 20.00 uur: debat '... en nog vele jaren!', David van Bodegom (Leyden Academy) en Jurgen Claassen (DCCN). Live muziek vanaf 19.30 uur. Locatie: The Shamrock, Smetiusstraat 17.

www.titusbrandsmainstituut.nl

11 MEI, 15.00 uur: Titus Brandsma

Lezing 2012 'Barmhartigheid werkt in het verborgene', Laetitia Aarnink. Toegang gratis, aanmelden noodzakelijk via website. Locatie: Stevenskerk.

www.ru.nl/soeterbeekprogramma

8 MEI, 20.00 uur: lezing 'Grandeur en misère van de emancipatie', Gerrit Komrij. Locatie: Collegezalen-complex, Mercatorpad 1.

11 MEI, 14.00 uur: symposium 'Mooi! Schoonheid in de oudheid en nu', inleiding conservator Christian Greco, lezing filosoof Cees Leijenhorst i.s.m. Museum Het Valkhof. Locatie: Museum Het Valkhof.

14 MEI, 20.00 uur: debat 'Wat is ons heilig?', Erik Borgman (theoloog), Thierry Baudet (jurist en columnist NRC), Daan Rovers (Filosofie Magazine), Peter Nissen (hoogleraar Cultuurgeschiedenis), onder leiding van Stephan van Erp (universitair docent Dogmatiek) i.s.m. Trouw en IKON. Inschrijven via www.ru.nl/sp/watonsheilig? Deelname: 9,50 euro/7,00 euro medewerker en alumnipashouders/studenten gratis. Locatie: Aula, Comeniuslaan 2.

20 MEI, 11.00 uur: Soeterbeek Preek 'Gij zult uzelf liefhebben – en o ja anderen ook', Monique Samuel (auteur, foto boven) i.s.m. Trouw en IKON. Deelname: 9,50 euro/7,00 euro medewerker en alumnipashouders/studenten gratis. Locatie: Mariënburghkapel.

22 MEI, 20.00 uur: Boekenwijsheid 'Speeldrift' van Juli Zeh, Paul van Tongeren. Deelname: 9,50 euro/7,00 euro medewerkers en alumnipashouders/studenten gratis. Locatie: Study-Store, Thomas van Aquinostraat 1A. www.ru.nl/donders

28 JUNI, 16.00 uur: lezing 'Believing and Time: a neural mechanism for decision making', Michael Shadlen (University of Washington).

www.kinderopvangheyendael.nl/nieuws

12 MEI, 11.00-14.00 uur: minisymposium 'Het beste voor de jongsten', sprekers Els Gerdink, Sabine Hunnius, Pauline Aarts, Esther Albers en Onnie Diederer. Aanmelden via website. Locatie: Kinderopvang Heyendael, Toernooiveld 15.

ADVERTENTIE

Wereldkampioen onderzoek

Wie wordt de beste jonge onderzoeker ter wereld?

Uit de hele wereld strijden scholieren de komende week aan de Radboud Universiteit om het wereldkampioenschap profielwerkstukken. Dat is de universiteit: talent samenbrengen in een internationale context.

Radboud Universiteit Nijmegen

CULTUUR

www.ditonijmegen.nl

7-10 MEI: vierde editie 'Roze week op de Campus', homojongerenorganisatie Dito! Met o.a. theater-sport, filmavond en feest.

www.ru.nl/cultuuroopdecampus

8 MEI, 20.00 uur: voorronde Kaf en Koren met bands Ermanos, The Low Tide en A Silent Speech. Locatie: Cultuurcafé, Mercatorpad 1.

22 MEI, 20.00 uur: voorronde Kaf en Koren met bands His Band, The Embrassibles, The Liquid Machine. Locatie: Cultuurcafé, Mercatorpad 1.

SPORT

www.batavierenrace.nl

28 APRIL, 0.00 uur: start 40ste Batavierenrace, estafette-loop (175 kilometer) voor studenten van campus Radboud Universiteit Nijmegen via Duitsland en Achterhoek naar campus Technische Universiteit Enschede (aankomst 17.30-18.30 uur).

www.ru.nl/sportcentrum

30 APRIL: Sportcentrum gesloten.

1 T/M 5 MEI: geen cursussen.

BENOEMINGEN

www.ru.nl/persberichten

DHR. DR. J. (JAN) SPIJKER is per 1 maart benoemd tot bijzonder hoogleraar Chronische Depressie (faculteit der Sociale Wetenschappen).

DHR. PROF. D. (DAVID) VAN LEEUWEN is per 1 maart benoemd tot bijzonder hoogleraar Forensische toepassingen van Spraak- en Taaltechnologie (faculteit der Letteren).

DHR. PROF. DR. H. (HEIN) GOOSZEN is per 1 maart benoemd tot hoogleraar Academisering van Operatieve Processen (UMC St Radboud).

MEVR. DR. M. (MAROESKA) ROVERS is per 1 april benoemd tot hoogleraar Evidence Based Surgery (UMC St Radboud).

DHR. DR. I. (IVAN) TONI is per 1 april benoemd tot hoogleraar Motor Cognition (faculteit der Sociale Wetenschappen).

PROMOTIES & ORATIES

2 MEI, 13.30 UUR: promotie mevr. drs. Y. Huismans (FNWI), 'Probing structure and dynamics with photoelectrons generated in strong fields'.

2 MEI, 15.30 UUR: promotie mevr. drs. F.J. van den Bruele (FNWI), '2D self-assembled structures on crystalline surfaces'.

3 MEI, 13.30 UUR: promotie dhr. M.K. Zahir ul Hassan (FdM), 'Governance change in facilities management: Institutional and interfirm perspectives'.

4 MEI, 13.00 UUR: promotie dhr. drs. R.J. Klijn (UMC St Radboud), 'Bone augmentation for oral and maxillo-facial applications'.

4 MEI, 15.00 UUR: oratie dhr. prof. dr. T. Richter hoogleraar Cross-border Corporate insolvency law (FdR), 'Secured transactions law reform in Central Europe against the background of international best practices'.

8 MEI, 10.30 UUR: promotie dhr. drs. T.R. van Noort (FNWI), 'Dynamic Typing in Type-Driven Programming'.

9 MEI, 10.30 UUR: promotie mevr. M.J. Pfeiffer (UMC St Radboud), 'Stem cells and steroid metabolism in prostate cancer'.

9 MEI, 13.30 UUR: promotie dhr. drs. W. Hofkens (UMC St Radboud), 'Liposomal targeting of glucocorticoid in experimental arthritis'.

9 MEI, 15.30 UUR: promotie mevr. drs. K.C.J. Broen (UMC St Radboud), 'Non-HLA immunogenetics in stem cell transplantation. Balancing between graft-versus-tumor-effect and graft-versus-host-disease'.

10 MEI, 15.00 UUR: afscheidscollege dhr. prof. dr. J.J. van Binsbergen hoogleraar Voedingssleer en Huisarts-geneeskunde (UMC St Radboud), 'Huisarts: houdt voeling met voeding'.

11 MEI, 16.00 UUR: afscheidscollege dhr. prof. dr. D.J. Ruiter hoogleraar Pathologische Anatomie (UMC St Radboud), 'De anatomie van het leren'.

14 MEI, 13.30 UUR: promotie dhr. ir. D. den Boer (FNWI), 'Reactivity of single molecules at a solid/liquid interface'.

14 MEI, 15.30 UUR: promotie dhr. drs. B.M. Wensing (UMC St Radboud), 'The clinically negative neck in oral squamous cell carcinoma: an update on preoperative imaging and follow-up'.

15 MEI, 13.30 UUR: promotie dhr. drs. P. Naaijkens (FNWI), 'Anyons in infinite quantum systems: QFT in d=2+1 and the Toric Code'.

15 MEI, 15.30 UUR: promotie dhr. drs. L.J.P. Nonkes (UMC St Radboud), 'Serotonin transporter gene variance causes individual differences in rat behaviour: for better and for worse'.

16 MEI, 10.30 UUR: promotie dhr. drs. E.N. van den Broeke (UMC St Radboud), 'Cortical sensory processing in experimental and clinical models of persistent pain. EEG studies in health volunteers and patients'.

PROMOTIE 16 MEI OM 10.30 UUR: DHR. DRS. E.N. VAN DEN BROEKE (UMC ST RADBOUD), 'CORTICAL SENSORY PROCESSING IN EXPERIMENTAL AND CLINICAL MODELS OF PERSISTENT PAIN. EEG STUDIES IN HEALTHY VOLUNTEERS AND PATIENTS'.

Waar heeft u onderzoek naar gedaan?

"Sommige patiënten houden aan bepaalde operaties chronische pijn over. Dat gebeurt bijvoorbeeld bij 30 tot 50 procent van de patiënten, die een borstkankeroperatie ondergaan waarbij een borst en de bijbehorende okselklieren worden weggehaald. Pijn zit in je brein. Daarom heb ik na een acute pijn prikkel de hersenactiviteit gemeten van patiënten die na hun borstkankeroperatie chronische pijn hebben, van patiënten die daar na hun borstoperatie geen last hebben en van gezonde vrouwen."

Wat zijn uw bevindingen?

"Ik wilde weten of chronische pijn na een operatie effect heeft op het brein. Dat blijkt inderdaad zo te zijn. Dit is een veelbelovend begin van het grotere onderzoek waarbij we willen aantonen dat aanhoudende pijn leidt tot veranderingen in het brein."

Hoe ziet uw toekomst er uit?

"Sowieso doorgaan met het onderzoek naar het effect van acute pijn op het brein. Daarvoor ga ik waarschijnlijk een tijdje naar het buitenland."

16 MEI, 13.30 UUR: promotie mevr. drs. M.I.J. Withagen (UMC St Radboud), 'Pelvic organ prolapse repair with mesh'.

16 MEI, 15.30 UUR: promotie dhr. drs. A.L. Milani (UMC St Radboud), 'Optimizing outcomes of vaginal prolapse surgery with and without mesh'.

24 MEI, 89^e DIES NATALIS, 10.00 UUR: Eucharistieviering Studentenkerk (Erasmuslaan 9A).

24 MEI, 89^e DIES NATALIS, 13.30 UUR: Concertgebouw De Vereeniging.

25 MEI, 15.45 UUR: oratie mevr. prof. mr. T. Hilverda hoogleraar Faillissementsfraude (FdR), 'De bestrijding van faillissementsfraude: Waar een wil is...'

29 MEI, 10.30 UUR: promotie mevr. drs. A.M. Salcedo Amaya (FNWI), 'Malaria epigenome: How histone post-translational modifications contribute to gene expression in plasmodium falciparum'.

29 MEI, 13.30 UUR: promotie dhr. drs. H.G.X.M. Thomeer (UMC St Radboud), 'Congenital minor ear anomalies. Outcomes of surgery and some syndromal aspects'.

29 MEI, 15.30 UUR: promotie mevr. drs. A. Houwink (UMC St Radboud), 'Assessment of upper-limb capacity and performance in unilateral spastic paresis. Handling in new perspectives'.

30 MEI, 10.30 UUR: promotie mevr. drs. O. Kondrikova (FdFTR), 'Struggling for civility. The idea and the reality of civil society. An interdisciplinary study with a focus on Russia'.

30 MEI, 12.30 UUR: promotie dhr. drs. G.M.J. Rutten (UMC St Radboud), 'Setting and keeping the professional system in motion. Using intervention mapping to develop a programme to improve guideline adherence in physical therapy'.

31 MEI, 11.00 UUR: promotie mevr. mr. drs. E.L. de Jongh (FdR), 'De rechtsgronden voor nadeelcompensatie in rechtshistorisch perspectief'.

ADVERTENTIES

W & G Arian Verheij
 Woord & Geschrift
 Voor het redigeren en vertalen van uw wetenschappelijke teksten
www.woordengeschrift.nl

SPR SYMPOSIUM 'FILOSOFIE EN PARAPSYCHOLOGIE'
 Zaterdag 12 mei, Universiteit Utrecht
 Informatie en aanmelden:
<http://dagvdpp.dutchspr.org>
 facebook: <http://www.facebook.com/dutchSPR>

Vacatures

Kijk voor vacatures en uitgebreide informatie op:
www.ru.nl/vacatures

Deze week onder meer:*

- Afdelingshoofd Gebruikersdienst ICT (1,0 fte), interne vacature **Gebruikersdienst ICT**
- Senior-onderzoeker Onderwijs (0,8-1,0 fte), externe vacature **Instituut Toegepaste Sociale Wetenschappen**

* Voor interne vacatures, kijk op www.radboudnet.nl/vacatures

BLINDDATE

EEN STUDIO, EEN FOTOGRAAF, EEN INTERVIEWER EN... EEN GESPREK. TWEE MENSEN WETEN NIET MET WIE ZE GAAN PRATEN EN GAAN HET AVONTUUR AAN.

Tekst: Bregje Cobussen / Foto: Dick van Aalst

Deze week stond de bespreking van het wetsvoorstel Studeren is Investeren op het programma in de Tweede Kamer, maar door de val van het kabinet is dat voorlopig uitgesteld. Vorige maand werd er wel alvast actie gevoerd tegen dit voorstel, hoewel het aantal studenten dat de barricades opging niet overhield. Vox nodigde oud-AKKU-voorzitter en geschiedenisstudent Willem de Kleijne (links) en Robert de Ruijter, community manager bij PowNed en bedrijfscommunicatiestudent, uit voor een 'blind date'.

Robert, heb jij al wel eens ergens actie voor gevoerd?

Robert: "Nee." **Willem:** "Nooit? Dat geloof ik niet." **Robert:** "Vooruit, ik heb wel eens online een petitie

getekend en mijn volgers op twitter opgeroepen om hetzelfde te doen."

Willem: "Kijk, hier staan twee actievoerders!" **Robert:** "Maar wel twee heel verschillende. Jij bent pro-spandoek. Ik absoluut niet. Ik geloof niet dat een spandoek iets kan veranderen." **Willem:** "Ik wel. In 2010 heeft AKKU samen met de LSVb actie gevoerd voor het behoud van de basisbeurs. Hij is er nog." **Robert:** "Jij gelooft dat wij de basisbeurs nog hebben vanwege jullie actie?"

Willem: "Ik weet het zeker. Dat actievoeren in combinatie met lobbyen, wat we toen ook hebben gedaan." **Robert:** "Was het niet vanwege het lobbyen? Want dat werkt wel." **Willem:** "Het een heeft het ander nodig. Lobbyen werkt goed, maar daarbij met publieksacties van je laten horen versterkt het effect."

Er kwamen relatief weinig studenten opdagen bij de publieksacties die AKKU, LSVb en ISO vorige maand organiseerden. Hoe komt dat?

Robert: "90 Procent van alle studenten is salonsocialist. In feite kan de volgende generatie ze niet schelen. Dan heeft deze generatie namelijk al lang een goede baan."

Willem: "Ik ben bang dat je gelijk hebt." **Robert:** "Deze generatie is niet écht betrokken." **Willem:** "Dat heeft ook te maken met alle rendementsmaatregelen. Studenten hebben geen tijd om zich betrokken te tonen."

Is dat alles, of is actievoeren ook niet meer van deze tijd?

Robert: "Het mag inderdaad wel wat hipper. Spandoeken spreken studenten niet langer aan." **Willem:** "AKKU voert soms al heel hip actie. In mijn jaar hebben we een tijdschrift

gemaakt en we zitten op de sociale media." **Robert:** "Het mag nog wel wat meer. Spandoeken zijn zo jaren tachtig. Actievoeren moet gemoderiseerd worden. Op internet: daar is het te doen. Niet onder dat protestbord op het Erasmusplein." **Willem:** "Elke marketingstudent kan jou vertellen dat de beste manier om ideeën te verspreiden is door dat van persoon tot persoon te doen."

Robert: "Wat tegenwoordig veel beter werkt is iets gaafs doen op internet. Begin een viral! Actievoeren 2.0. Ik wed dat ik met mijn telefoon op twitter meer studenten bereik dan jij met je spandoek." **Willem:** "Een publieksactie is maar een van de middelen die we inzetten. Ik denk dat het klopt dat we daarnaast ook meer op internet moeten doen. Jij lijkt me de ideale persoon om die strategie met ons uit te werken."